

Març 2003 - donatiu 2 euro (solidari 3 euros)

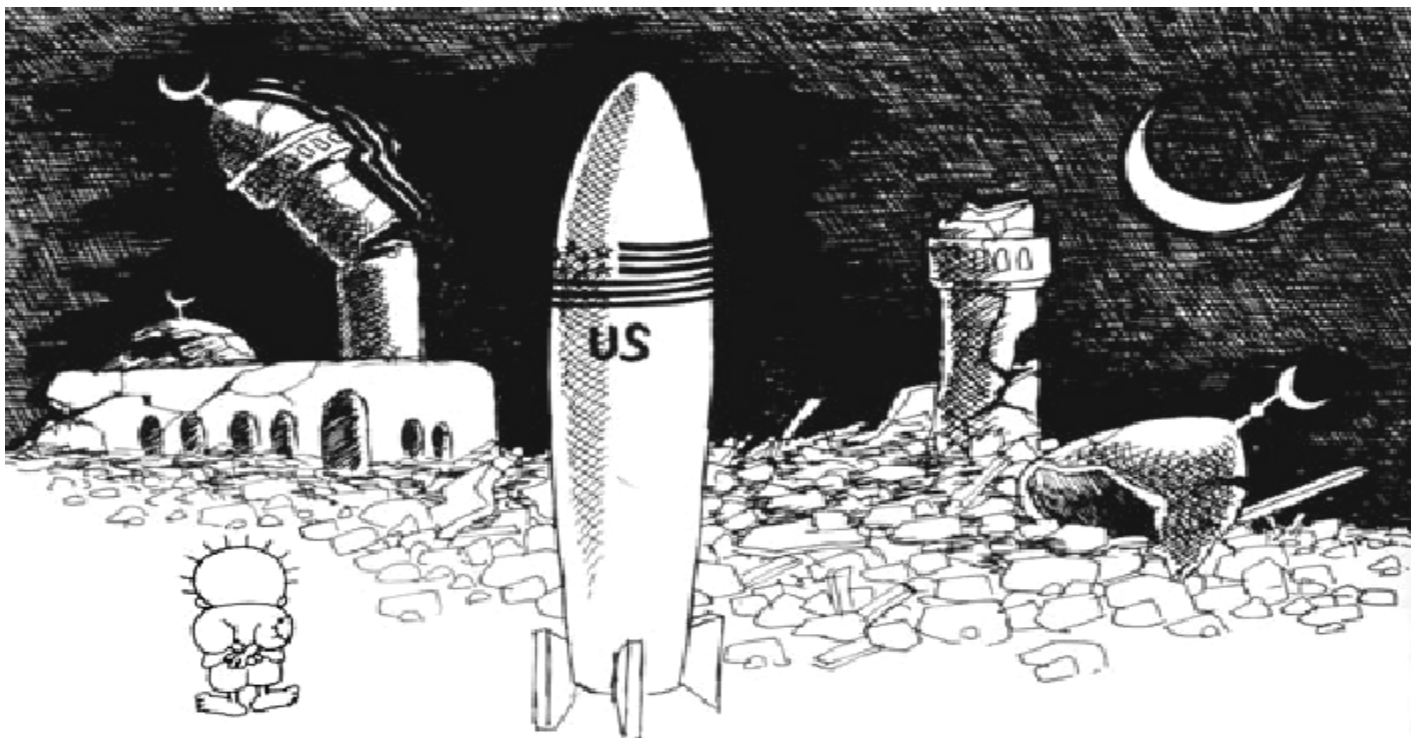
Presentació	pàg 3	Moviment obrer: aturats i sindicats	pàg 15
		Repressió contra els estudiants	pàg 17
El parany d'Oslo:		Dones palestines: l'ànima de la Intifada	pàg 18
L'ocupació no s'atura	pàg 4	L'esquerra palestina	pàg 19
La traïció d'Arafat	pàg 7	L'esquerra israeliana	pàg 20
Refugiats: 50 anys fora de casa	pàg 9	Comitès de Solidaritat amb Palestina	pàg 23
Els presos polítics	pàg 12		

Organitzacions amb qui ens vam posar en contacte

- Centre Ibda (Camp de Refugiats de Deheishe, Betlem)
- Associacions de presos defensa dels presos: Hussam i Associació de presos palestins
- Moviment d'aturats de Gaza
- Sindicat de treballadors de Palestina (Gaza)
- Centre Palestí de Defensa dels Drets Humans (Gaza)
- Unió d'Estudiants Palestins
- Moviment Refusnik d'objecció de Consciència (Jerusalem)
- Associacions de Dones: Amira, Watam, Secció de Dones del Centre Palestí pels Drets Humans, Unió Nacional de Dones Palestines, Unió General de Dones.(Gaza)
- Centre d'Informació Alternativa (Betlem i Jerusalem)

Recorregut del viatge als Territoris Ocupats

Aquest estiu hem tingut l'oportunitat de viatjar a Palestina i conèixer de prop la realitat d'un poble que ha hagut de fer de la lluita una part de la seva identitat. Van ser quinze dies intensos a Cisjordània i la Franja de Gaza. Hem viscut de primera mà fins a quin punt la repressió israeliana no ha deixat d'avançar en tots els terrenys: el creixement de la colonització en forma d'assentaments i carreteres d'ús exclusiu per als colons, el control de l'aigua i de la producció agrària, el confinament de la població palestina en bantustans aïllats i vulnerables, l'ofegament econòmic dels territoris ocupats, l'empresonament i l'exili, l'apartheid, i els controls militars omnipresents (els *check-points*, herència d'Oslo) que converteixen els fets més senzills de la vida quotidiana en actes increïbles de solidaritat i de supervivència.

Ho hem vist amb els nostres ulls i ho hem escoltat als palestins que ens ho explicaven: el procés de "pau" d'Oslo només ha empitjorat la situació del poble palestí, donant legalitat i legitimitat internacional a una pràctica d'ocupació i colonització salvatge que cada dia s'apropa més a l'extermini obert. Oslo només ha servit per legitimar la presència israeliana als territoris ocupats i, sobretot, per posar l'elit de la societat palestina –dotada d'un fort aparell repressiu i grans privilegis econòmics– al servei de la continuïtat d'una ocupació que, a partir d'aleshores, era pactada. L'anomenat "procés de pau" no va resoldre cap dels problemes del poble palestí, i només així s'entén la Segona Intifada, que ja fa dos anys que dura, malgrat que s'enfronta al quart exèrcit més poderós del món. Una Intifada que s'alça no només contra l'invasor israelià, sinó també contra l'elit política palestina que ha negociat amb l'ocupant el que per la gent és irrenunciable. "No portem cinquanta anys

lluitant i morint per acabar vivint sota una dictadura com la d'Aràbia Saudita.", ens deien. I ara aquesta lluita té plantejats forts reptes: el paper de la burocràcia d'Arafat i el de les organitzacions islàmiques, la desesperació expressada en els atemptats suïcides, la necessitat de trencar l'aïllament internacional, i les limitacions de l'oposició israeliana a la colonització són interrogants oberts.

...Aquest monogràfic conté les nostres impressions del viatge i pretén a més donar veu al poble palestí. Hi trobareu entrevistes amb organitzacions de treballadors, d'estudiants, de dones, de refugiats, de presoners, així com amb grups d'extrema esquerra israeliana.

Aquest monogràfic conté les nostres impressions del viatge i pretén a més donar veu al poble palestí. Hi trobareu entrevistes amb organitzacions de treballadors, d'estudiants, de dones, de refugiats, de presoners, així com amb grups d'extrema esquerra israeliana. Així és com es veuen des d'allà les coses i ens vam comprometre amb tots ells a fer arribar el seu missatge en la mesura de les nostres possibilitats.

Sabem que a Palestina hi ha molt en joc. Perquè és un dels pocs llocs del món on s'està plantant cara a l'imperialisme, on es rebutgen els seus plans. I això ens afecta a tots: quan l'imperialisme avança en un lloc del món, les lluites dels pobles retrocedeixen arreu. La guerra d'Iraq n'és l'exemple més clar:

la lluita del poble palestí explica per què EE.UU. es va haver d'aturar després de l'agressió a l'Afganistan. Han hagut d'esperar més d'un any per poder tornar atacar: per molt que siguin el país més poderós del món, no es podien permetre fer-ho sense esperar que Sharon collés més el poble palestí. És per això que hem d'abocar tots els esforços amb el suport a la intifada, una lluita que suposa molt més que la defensa d'un estat independent.

LI

L'ocupació no s'atura

Tancs al carrer i toc de queda

Quan vam arribar a Palestina –i des de molt abans, i encara ara– totes les ciutats importants de Cisjordània (Jenín, Nablús, Tulkarem, Ramal·la, Kalkíria, Hebron i Betlem) excepte Jericó es trobaven sota l'ocupació militar israeliana. A més, això suposa que l'exèrcit hi imposa un règim de toc de queda que pot ser ininterromput durant dies o setmanes, o poden alçar-lo durant una o un parell d'hores al dia o, en el millor dels casos, mantenir-se només durant la nit. Cada dia a la tele local de la ciutat que sigui, tots els palestins de Cisjordània, llegeixen els subtítols que diuen quin de toc de queda els espera l'endemà. Mentre no hi ha toc de queda, tot i que l'exèrcit israelià –tancs inclosos– patrulla pels carrers, en general les organitzacions palestines segueixen treballant més o menys obertament.

A la Franja de Gaza la presència de l'exèrcit no és permanent als

carrers, sinó que ocupa enclavaments estratègics i des d'aquests punts fa incursions a les zones que té a l'abast.

Durant tota la II Intifada no ha gosat realitzar una invasió terrestre massiva per ocupar la Franja com ha fet a Cisjordània, la resistència heroica del camp de refugiats de Jenín explica prou bé perquè.

Assentaments i checkpoints

Durant l'anomenat procés

de pau Israel segueix una política de fets consumats d'ampliació dels assentaments: el nombre de colons passa de 110.000 a 195.000 a Gaza i Cisjordània, i 150.000 més s'instal·len a Jerusalem. Els assentaments es construeixen sobre terra confiscada als palestins, ja sigui de propietat privada o comunal, i es regeixen per la legislació israeliana. Els assentaments són, per tant, avançades d'Israel als TPO, impliquen la substitució de població palestina per població jueva israeliana –i no és gratuït que les condicions que imposa Israel als colons és que siguin casats i majors de 28 anys–, però també que ocupen les terres més fèrtils –encara que també hi ha colònies industrials– i que destrueixen els recursos hídrics dels palestins bombejant l'aigua fins a controlar en exclusiva els aqüífers: al nord de la Franja de Gaza ens explicaven com mentre que abans n'hi havia prou per trobar aigua d'excavar fins a 3 metres de profunditat ara hauria de baixar-se fins a 25.

A la Franja de Gaza els assentaments van néixer com a nuclis aïllats durant el protectorat egipci. Actualment hi ha 6900 colons, que representen el 0'6% de la població i ocupen el 42% del territori. Els 1.200.000 palestins de la Franja s'apilonen a la resta del territori de manera que la Franja es converteix en una de les zones més densament poblades del món, fins al punt que els palestins sovint l'anomenen "la presó més gran del món". La major part dels colons són a l'enorme bloc de Gush Katif, a la ciutat de Gaza, conglomerat format per desenes d'assentaments que

"Carretera d'evitació", a Betlem. D'ús exclusiu pels colons, connecta l'assentament de dalt del turó la resta d'assentaments i amb Israel. Aquestes carreteres actuen com a fronteres internes en els Territoris ocupats.

amb un creixement exponencial han acabat unint-se. Gush Katif inclou nuclis de població palestina que viu completament assetjada pels colons i l'exèrcit que en controlen les entrades i sortides fins el punt d'implantar un sistema de targetes magnètiques exclusives pels residents. En altres casos l'exèrcit ocupa directament la part superior de les vivendes palestines al voltant de l'assentament de manera que té els habitants com a hostatges/escuts humans.

A Cisjordània i Jerusalem Est hi ha més de 200 assentaments, amb 400.000 colons. A Jerusalem Est és on probablement s'executa de manera més clara una política d'implantació estratègicament planificada d'assentaments i, alhora, de desallotjament de la població palestina. Així, les llicències per construir cases pels palestins tenen un preu desorbitat i, per tant, la majoria es construeixen sense permís i, en conseqüència, poden ser "legalment" enderrocades en qualsevol moment. A més, als

Els tancs patrullen per Betlem. Durant el toc de queda, disparen sobre tothom que surt al carrer, inclosos els nens.

campes de refugiats palestins que envolten la ciutat vella, no hi ha xarxes públiques d'aigua corrent, ni clavegueres, ni electricitat. Paral·lelament grans àrees es declaren "zona verda" de manera que s'impedeix la construcció fins que hi ha el projecte per construir-hi un assentament. Aleshores els jueus israelians podran accedir a vivendes a molt baix preu i amb totes les infraestructures.

El procés d'Oslo crea, a més, les anomenades "bypass roads" (carreteres d'evitació) d'ús exclusiu per als colons i controlades militarment que van acompanyades d'una política de terra cremada, es creen "zones de ningú", àrees de 50 a 100 metres a banda i banda de les carreteres en què absolutament tot el que hi ha és destruït (cases, conreus). Les bypass road

connecten els assentaments entre si i són vies d'accés directe entre els territoris ocupats i el de l'Estat d'Israel. A més permeten el pas lliure a l'exèrcit i, fonamentalment, tallen totalment el territori palestí

desenes d'assentaments de colons i arriben a crear un anell que envolta Jerusalem Est i l'aïlla completament de Cisjordània. La Franja de Gaza està partida per 3 bypass road que van cap a Israel.

Un checkpoint a Khan Younis (Gaza). Els controls militars fan impossible la vida quotidiana.

deixant les zones físicament aïllades les unes de les altres. A Jerusalem hi ha l'exemple més clar amb bypass roads que uneixen les

El tercer element que permet a Israel un control absolut sobre el territori és un altre fruit dels acords d'Oslo: els 120 checkpoints de l'exèrcit disseminats pels TPO. Els checkpoints estan tancats durant la nit, però a banda d'això la situació varia a la lliure voluntat d'Israel: cadascun pot estar dies i setmanes senceres completament tancat, o obert unes hores certs dies, o estar obert només per a les persones de certa edat o... Així les coses els checkpoints suposen restriccions -o molt sovint la

"No marxarem"

A Qararara, al sud de la ciutat de Gaza, l'exèrcit d'Israel destrueix més i més terra habitada per crear una "zona de ningú" que va augmentant a mesura que creix el gran bloc d'assentaments de Gush Katif. L'any 2000 van destruir les cases i la gent va haver d'instal·lar-se uns metres més enllà en tendes de campanya de la Creu Roja, però en una nova incursió de l'exèrcit fins i tot van destruir les tendes. Ara hi queden només 3 famílies que viuen sota carpes, està prohibit plantar-hi i construir-hi. Des de la II Intifada aquí hi han destruït 46 cases, 2 pous i 96 hectàrees de terres de conreu. Aquest és el testimoni d'una de les dones que hi viu.

"Van enderrocar-me la casa el 20 de novembre del 2000. Era de nit, van arribar 4 bulldozers i tancs, van començar per les palmeres, després van venir les gallines, les cabres i la casa. Era a dins de casa, vaig caure i a les palpentes vaig trobar un tanc amb la mà. Em vaig refugiar a cal veí amb la meua filla, però allà també van avisar-nos que al cap d'un moment destruirien aquella casa, i així ho van fer. Vam refugiar-nos en una altra casa, i també van destruir-la. Al final vam quedar-nos a dormir damunt de les runes de casa, eren les tres de la matinada. Al matí la gent del poble va dur-nos menjar i coses per escalfar-nos, però van tornar els bulldozers i van acabar de destruir-ho tot. Una dona vella que era invàlida va morir en una de les cases perquè els soldats no van deixar que la traïessin. Les ONG's i l'Ajuntament van donar-nos una infraestructura mínima per viure, però l'octubre del 2001 van tornar els tancs i els bulldozers i van tornar a destruir-ho tot. Ara no tenim res i cada nit ens desapareixen i ens llençen gasos, o sigui que no podem sortir.

Gràcies a Israel i als americans ara no tenim res, però si marxem perdrem definitivament el dret sobre la terra, per això ens hem de quedar aquí, ja ens han destruït la casa tres vegades, però no marxarem. Si ara tingués un altre fill li diria que anés a explotar-se. Els atacs dels kamikazes fan molta impressió, però són cap altra cosa que la resposta a tota la violència d'Israel. L'exèrcit israelià fa el que vol, però al menys així, amb els kamikazes, els palestins podem fer-los mal. Només vivim i morim una vegada i per tant hem de viure dempeus. Si tingués els mitjans jo mateixa em faria kamikaze."

impossibilitat total- de moviments per als treballadors i estudiants palestins i per a les mercaderies. Un cas molt il·lustratiu és el d'Al Mawasi, a la costa de Rafah i Khan Yunis al sud de la Franja de Gaza, en què viuen 10.000 palestins aïllats. Des de l'esclat de la Intifada només es permet el pas per aquest checkpoint als residents majors de 25 anys. D'allà sortia el 35% de la producció agrícola de la Franja i hi havia una important activitat pesquera; ni els treballadors poden accedir-hi, ni les collites i el peix en poden sortir. Mentrestant, Cisjordània queda triturada pels checkpoints en 300 fragments que es tanquen i queden totalment aïllats.

Els checkpoints externs entre els TPO i Israel estan tancats des de l'esclat de la Intifada, impeding el pas dels palestins cap a Israel (incloent-hi la major part dels 225.000 treballadors que creuaven diàriament cap a Israel des de la Franja de Gaza i Cisjordània) i segellant el pas entre Cisjordània i la Franja.

A més els checkpoints constitueixen un punt de detenció habitual d'activistes palestins i, també, d'assassinats i tortures. Les vexacions i maltractaments a què s'hi sotmet sistemàticament els palestins es poden suposar.

Per últim els checkpoints, els assentaments i les bypass roads són enclavaments de l'exèrcit –que s'afegeixen al fet que els colons estan molt armats- des dels quals poder fer incursions militars i que converteixen en línia de foc totes les zones palestines que cauen dins del camp d'acció dels trets.

Les agressions militars israelianes tenen com a objectiu fer impossible a llarg termini el retorn dels palestins a casa seva. A la imatge un hivernacle destrossat al nord de Gaza. L'excavadora segueix treballant al fons.

El mur de l'apartheid

"Nosaltres som aquí i ells allà"

El 23 de juny de 2002, el govern israelià va aprovar el pla per construir un 'mur de seguretat' al llarg de tota Cisjordània, que hauria d'estar el juny de 2003. Aquest mur de l'apartheid d'Israel es construiria no pas en les seves fronteres internacionals de facto (més o menys la línia de l'armistici de 1949 o "línia verda") sinó a l'interior de Cisjordània, damunt de terres confiscades als palestins. El mur (i les àrees militars tancades que l'han d'envoltar) suposaria l'annexió a Israel d'aproximadament el 10% de Cisjordània. Segons els estudis de grups palestins el mur de l'apartheid també annexionaria il·legalment terra palestina que conté uns 57 assentaments israelians, amb 303.000 colons. 384.918 palestins quedarien il·legalment annexionats a Israel, o tancats dins del mur. Els palestins transferits il·legalment al control directe de l'Estat israelià no tindrien garantida la condició de residents o la ciutadania, cosa de la qual sí que gaudeixen els colons israelians.

LAW ha argumentat amb solidesa que l'anomenat "mur de seguretat" israelià és, de fet, un mur d'apartheid. El mur restringirà la llibertat de moviments dels palestins, l'accés al treball i a la terra – ha de dividir en funció de la identitat ètnica, nacional i religiosa. El mur de l'apartheid comporta l'annexió il·legal d'algunes de les terres més fèrtils de Cisjordània i els recursos hídrics, mentre empeny els palestins a viure en bantustans, cantons i enclavaments, amb la qual cosa Israel es garanteix el màxim control sobre les vides i les terres palestines.

La part nord del mur, des de Salem al sud de Qalqilia, hauria de fer 110 km de llarg. 17 pobles i ciutats palestines amb 18.918 habitants quedarien dins del mur mentre que milers de dunums de terra serien destruïts, confiscats i il·legalment annexionats a Israel amb ordres militars. Aquests 17

pobles palestins quedarien separats en 4 bantustans o cantons diferents. La terra entre el mur i Israel quedaria com a zona militar tancada. Israel diu que es donarien permisos especials per permetre als palestins que visquessin dins d'aquesta zona entrar a Cisjordània, amb checkpoints permanents cada 15 km al llarg del mur. Els palestins de l'altra banda haurien de demanar permisos especials per entrar a la zona militar tancada .

Pel que fa a la part del mur al sud de Cisjordània i Jerusalem, encara no s'han aprovat els plans detallats i mapes. Malgrat això ja s'han confiscat 700 dunums de terra palestina per construir el mur en aquesta zona. La llargada d'aquesta part sud seria de 215 km i implicaria l'annexió de facto de 400 quilòmetres quadrats, dels quals un terç pertanyen al Jerusalem Est ocupat. En total suposaria l'annexió de 39 assentaments construïts il·legalment, amb 270.000 colons i 276.000 palestins. "Per resoldre el problema demogràfic dels palestins de dins el mur" apunta el Ministeri de Negociacions Israel està construint dos murs al voltant de Jerusalem, el primer dels quals és un mur interior construït sobre els límits municipals de Jerusalem".

Per mantenir la visió exclusivista i expansionista del Jerusalem d'Israel amb el màxim de jueus israelians i tan pocs palestins com sigui possible, Israel podria (i, pel que es veu, pot) crear un bantustan que inclogués el poble de Kfar 'Aqab i el camp de refugiats de Calandia, encara que els seus habitants tenen carnet d'identitat de Jerusalem. Amb aquest mur quedarien aïllats alhora de Cisjordània i de Jerusalem, i Israel evitaria el molest problema de què fer amb milers de palestins a la "seva" banda del mur.

Extractes de la declaració de LAW (Societat Palestina per la Protecció dels Drets Humans i el Medi Ambient), novembre de 2002.

Repressió interna i despotisme

La Traïció d'Arafat

A Gaza, la gent del Centre Palestí pels Drets Humans (PCHR) ens va portar a veure les restes del quarter general de la policia palestina. Un Apache, helicòpter de fabricació nordamericana armat amb míssils, l'havia destruït durant l'ofensiva de la primavera. No en quedava gairebé res. En Hussam es lamentava: "van estar cinc anys fent reunions setmanals amb la CIA i el Mossad al checkpoint d'Eretz: entregaven tots els activistes que Israel demanava i ja veus de què els ha servit; Israel ho ha acabat destruït tot". No era una metàfora, ni es referia a trobades clandestines: en els acords d'Oslo es diu clarament que la els serveis secrets nordamericans i israelians "assessoraran" els cossos policials palestins en la "lluita antiterrorista". Els assentaments no es van desmantellar, com diuen els acords, però aquesta part sí que es va fer efectiva.

Repressió

L'Autoritat Nacional Palestina ha desenvolupat un enorme aparell repressiu, format per nou cossos de seguretat interior que es controlen mútuament. Els activistes pels drets humans palestins –el PCHR denuncia els atemptats contra els drets humans comesos tant per part d'Israel com per part de l'autoritat palestina- xifren en 20.000 el nombre de policies de la Franja de Gaza (la qual cosa equival a un policia per cada 50 habitants, un dels índex més alts del món).

Evidentment això consumeix la major part del pressupost de l'autonomia palestina.

Els militants d'esquerra palestins ens explicaven com Arafat utilitza l'acusació de "col·laboracionisme" per liquidar sectors de l'oposició interna. El Front Popular té gairebé tres-cents companys a les presons d'Arafat. Tampoc no hi ha llibertat

Centre residencial per a l'oligarquia palestina a la platja de Gaza. Obert en ple genocidi.

de premsa i els llibres crítics amb l'autoritat han estat prohibits. No deixa de ser significatiu que Arafat escollís la terrorífica presó d'Ansar II –tristament cèlebre perquè era el principal centre de tortura israeliana- com a seu de l'autoritat palestina a Gaza. El desembre de 2001, en ple estat d'excepció, Arafat va detenir els militants que assenyalava Israel, i va tancar locals i diaris de l'oposició. En una situació tan brutal com la d'ara, l'autoritat palestina segueix negociant amb l'administració militar israeliana els tocs de queda diaris a Cisjordània. També va ser escandalós el preu de l'alliberament d'Arafat del setge de la Mukata de Ramal·la: l'empresonament a la presó colonial de Jericó, sota custòdia de tropes britàniques i nord-americanes, dels

5 acusats de l'atemptat contra el ministre israelià de turisme, Rahavam Ze'evi, militants del PFLP i, fins i tot, del seu Secretari General, Ahmed Saadat. Com la solució pactada amb Israel i la unió Europea per "solucionar" el setge de l'església de la Nativitat: la deportació dels combatents que Israel va voler a la Franja de Gaza i a diversos estats de la Unió Europea –tres d'ells a l'Estat Espanyol- legitiman així la política de deportació d'activistes palestins imposada per Israel.

Al centre Ibdá, del camp de refugiats de Deisheh a Betlem, ens van explicar com havia anat tot i ens van ensenyar un vídeo sobre el setge: els tancs havien entrat a sang i foc a la ciutat i els combatents palestins, després de resistir durant hores, van haver de refugiar-se a l'Església. Van aguantar quaranta dies, gairebé sense aigua ni menjar, i finalment Arafat els va vendre. Els familiars ni tan sols van poder acomiadar-se: des de les tanques van veure com els policies israelians se'ls enduien, amb l'acord explícit de l'autoritat palestina.

Burocratisme

El govern d'Arafat és un aparell burocràtic de grans tentacles, on totes les decisions es centralitzen en la persona d'Arafat i on s'imposa un règim duríssim de repressió interior. La direcció de la Intifada és marginada sistemàticament per l'Autoritat Palestina, i els llocs clau de la nova administració es lliuren als exiliats o a l'èlit terratinent local que dona suport a Arafat: l'oligarquia tradicional palestina, que va ser desplaçada per la intifada, recupera el poder amb l'autonomia. Els comitès populars de la primera intifada han estat marginats de les estructures de poder i han desaparegut sota la pressió política, financera i repressiva del govern palestí i de la mateixa OAP, en què Arafat ha assentat un poder personalista hegemònic. El Consell Nacional Palestí, màxim organisme de l'OAP, no s'ha reunit des de 1991 i mai no s'ha pronunciat sobre els acords de pau. Tampoc el Comitè Executiu de l'OAP ha pogut pronunciar-se.

Malgrat tot, Arafat es troba amb grans obstacles: el suport a la direcció de la intifada, la tradició d'una organització interna democràtica, i la història de lluita del poble palestí no són fàcils d'esborrar. La majoria de partits palestins s'han negat a formar part de l'autoritat palestina, i molts membres del comitè central de Fatah han refusat càrrecs de govern.

Corrupció

L'Autoritat palestina ha imposat també amb la connivència de l'imperialisme i d'Israel un règim caracteritzat per la corrupció flagrant: els pressupostos generals de l'autoritat palestina només es van fer públics l'any 1997. No hi ha cap control sobre les donacions internacionals, ni sobre els 600 milions d'euros que Israel ha pagat anualment a l'autoritat palestina en concepte de devolució d'impostos (IVA i SS dels treballadors palestins a Israel) fins a l'esclat de la Segona Intifada. El Casino de Jericó –el joc està prohibit per la Constitució d'Israel– es una societat mixta cogestionada per l'autoritat palestina i un grup d'empresaris israelians que tenen el fill de Sharon com a representant. Els monopolis de gas natural, hidrocarburs, aigua, l'empresa de telefonia mòbil Jawal, el ciment i el tabac es troben en mans de la màfia de l'entorn d'Arafat. Amb la invasió israeliana dels territoris ocupats tots els fons s'han evadit sense deixar cap rastre.

Quan érem a Palestina vam viure el darrer intent d'Arafat per desactivar la segona Intifada: l'acord *Gaza i Betlem primer* que segueix la mateixa política d'entrega a Israel malgrat la brutal repressió exercida contra el poble palestí: Israel havia de retirar-se de la Franja de Gaza i de Betlem a canvi que l'autoritat palestina garantís la fi de les accions armades palestines. L'acord es va signar amb l'oposició de tots els partits de l'esquerra i islamistes i amb una oposició molt forta dins mateix de Fatah i ha mort definitivament amb la reocupació per part de l'exèrcit israelià –que no s'havia retirat en absolut de la Franja de Gaza- de Betlem a finals de novembre d'enguany.

Vèncer quan no es pot convèncer

De totes les promeses d'Oslo, l'única que es va fer realitat és la creació d'una "autoritat nacional palestina". Oslo no va reconèixer de cap manera el dret d'autodeterminació del poble palestí, però va crear un govern basat en un pseudo-territori i un pseudo-estat, sota el compromís de liquidar la Intifada. Israel i l'imperialisme van escollir els sectors més burocratitzats de l'autoritat palestina, que exerceixen un govern despòtic sancionat pels acords

internacionals. El procés d'Oslo dona origen a un règim polític corrupte i sotmès a Israel: Israel té el dret de veto sobre totes les mesures legislatives que aprovi el Consell Legislatiu Palestí; la Llei Bàsica de l'autoritat palestina aprovada a Oslo (embrió d'una futura Constitució palestina) sanciona la concentració de poders en mans del president; no s'estableix cap garantia democràtica i la formació de partits i el dret de reunió queden subjectes a l'aprovació de l'autoritat palestina. Passa una cosa semblant amb el sistema electoral: Israel té dret de veto sobre els candidats i els electors, i s'exclou específicament aquells que "s'oposin al procés de pau". La majoria de candidats de les eleccions al Consell Legislatiu estaven lligats a Fatah o a alguna de les grans famílies terratinents palestines. Tot i la crida a l'abstenció de Hamas i el Front Popular, la participació va ser del 86% i Arafat va guanyar amb el 87% dels vots, malgrat que els dirigents de la I Intifada també van tenir un èxit considerable.

Així, el gir personalista i autoritari d'Arafat no es pot entendre com un problema intern de la societat palestina sinó que respon a la consolidació en el poder d'un nou règim segons els paràmetres d'Oslo. Oslo va dur al poder una élit política que venia de l'exterior i que no havia participat directament en la primera intifada, sinó que havia estat escollida per fer d'interlocutora del poble palestí per l'imperialisme per a posar-hi fi. La Declaració de Principis d'Oslo especificava que una potent força policial palestina cooperaria amb Israel i la CIA per acabar amb la lluita del poble palestí. Israel no tenia cap altre mecanisme per posar fi a la primera intifada que crear una policia palestina que li fes la feina bruta. L'eix de l'activitat política de l'autoritat palestina en el terreny intern era desplaçar la direcció que havia nascut en la lluita contra l'ocupació als territoris mentre la direcció de l'OAP es trobava a l'exili a Tunísia.

Cinquanta anys fora de casa

Amb més de dos terços de la població refugiada, el dret del retorn és, sense dubte, una de les reivindicacions fonamentals del poble palestí que, alhora, ha estat oblidada per Arafat en els Acords d'Oslo i en tots els intents posteriors. Els camps de refugiats dels TPO – vam poder-ho veure en alguns camps de la Franja de Gaza i en els de Betlem– són, per això mateix, els nuclis més actius de la resistència palestina.

Actualment hi ha uns 4.9 milions de palestins refugiats, d'aquests 3.874.738 es troben fora de la Palestina històrica, sobre tot a Jordània (1.639.718), Síria (391.651) i el Líban (382.973). Als TPO n'hi ha 607.770 a Cisjordània i 852.626 més a la Franja de Gaza. Molts dels palestins que no van ser expulsats del territori de l'Estat d'Israel també han estat desplaçats internament.

Les condicions de vida dels refugiats són duríssimes dins i fora de Palestina. Per exemple al Líban els refugiats palestins no poden viure fora dels camps, necessiten permisos especials per moure's d'un lloc a un altre, tenen vedat l'accés a la universitat i hi ha un llistat d'oficis que tenen prohibit d'exercir.

Als camps dels TPO la situació dels refugiats és d'amuntegament, tant, que al camp de refugiats d'Aida, a Betlem, ens explicaven com una de les activitats que preparaven per a la mainada era portar-los de tant en tant a algun lloc on "puguessin mirar lluny"; la vista se'ls atrofiava, perquè dins dels camps de refugiats, miris on miris, sempre estàs envoltat de parets. L'exemple més contundent de la densitat de població als camps és en el de Jabalia, al nord de la Franja de Gaza, on viuen 90.000 refugiats en una superfície de 3 km². Això explica fins a quin punt són brutals accions israelianes com el bombardeig amb míssils que a finals de juliol de 2002 va fer 16 morts i més de 250 ferits (la majoria infants) al camp de refugiats de la ciutat de Gaza. D'altra banda, les

demolicions de cases com a forma de càstig col·lectiu als familiars de combatents palestins adquireixen també una altra dimensió: al camp de refugiats de Dheisheh, es calculava que l'enderroc amb bulldozers d'una de les cases que hi havia sentenciades per Israel provocaria la destrucció de 12 cases contigües més i que, per tant, 200 persones es quedarien sense sostre.

Amb la complicitat de l'ONU

Els camps es troben sota la responsabilitat de la UNRWA, l'agència de l'ONU per als refugiats palestins. Així, als TPO hi ha sistemes paral·lels d'educació primària i de sanitat: el de l'ONU pels refugiats i el de l'ANP per la resta dels palestins. Però l'ONU no proporciona en

absolut les condicions mínimes de subsistència als camps: no ja els aliments, sinó que els refugiats han de pagar l'aigua, l'electricitat, etc. Tampoc no proporciona una estructura sanitària capaç de cobrir les necessitats, de fet només als camps més grans hi ha algun tipus d'establiment sanitari. La inhibició de l'ONU arriba a ser tan greu que amb el pressupost de la UNRWA no n'hi ha prou no ja per oferir material escolar als infants refugiats sinó ni tan sols per pagar el sou als mestres –que són palestins. En aquesta situació algunes escoles de l'ONU arriben a cobrar als pares, cosa que en la majoria dels casos és materialment impossible. Amb aquests elements pensar que l'ONU proporcionaria seguretat als camps de refugiats dels TPO seria una quimera, els camps de refugiats pateixen la mateixa repressió de l'exèrcit israelià, de fet els hospitals i escoles dels camps, amb la bandera de l'ONU com a única protecció que aquesta els ofereix, són tirotejats sistemàticament per l'exèrcit. Per al personal palestí de la UNRWA les restriccions imposades per l'exèrcit israelià són les mateixes que per a tots els

Màrtirs

Quan estàvem a Betlem vam tenir l'oportunitat de visitar la família de Daryan Abu Aysha, una noia que va dur a terme una acció suïcida el 27 de febrer de 2002. Aleshores tenia només 18 anys i estudiava filologia anglesa a la universitat d'Al Quds. Volia ser periodista, per explicar al món com pateix el seu poble.

La casa de la família estava amenaçada de demolició per l'exèrcit: Israel manté una política sistemàtica de repressió sobre els familiars dels kamikazes que consisteix a destrossar-los la casa i deportar-los a la franja de Gaza.

El pare de la noia volia explicar-nos perquè la seva filla havia decidit omplir el seu cotxe de bombes i estavellar-se contra un control militar. Daryan vivia al

camp de refugiats de Deheishe des que havia nascut. Dos dels seus germans i molts amics havien estat assassinats impunement per les tropes israelianes. "En qualsevol moment entren al camp i maten qui volen: la meva filla sabia que, d'alguna manera, ja estava morta, i no volia esperar fins que li toqués a ella".

palestins, quan els checkpoints estan tancats ho estan també per la UNRWA, ambulàncies incloses. Però els treballadors palestins de l'ONU tenen a més les restriccions que l'ONU els imposa: tenen prohibit subministrar tot tipus d'informació sobre la situació palestina a la premsa i als estrangers. Sense cap necessitat de parlar de les desenes de resolucions de l'Assemblea General de l'ONU reafirmant el dret del retorn dels refugiats palestins, es fa difícil qualificar el paper de l'ONU d'una altra cosa que de còmplice actiu i passiu de l'Estat d'Israel.

Refugiats, 50 anys després

El dret del retorn de tots els refugiats és una de les principals reivindicacions del poble palestí i potser la que xoca més obertament amb el "procés de pau" d'Oslo d'Arafat i totes les "propostes de pau" que l'han seguit. El dret del retorn és el dret dels refugiats palestins a tornar casa, a tornar al lloc d'on ells o la seva família van ser expulsats, en molts casos en la neteja ètnica israeliana de l'any 48, i és damunt d'aquestes terres que s'ha construït l'Estat d'Israel. Per això Oslo i tots els plans que es limiten a discutir percentatges dels Territoris Ocupats per Israel l'any 1967 de cap manera aporten solucions pels refugiats i per això aquests continuen reivindicant la recuperació de tota la Palestina històrica. Quan preguntes a un nen refugià d'on és, no et respon el nom del camp de refugiats on viu, ni la el nom de la ciutat on el seu camp s'ubica, sinó el nom del poble d'on van ser expulsats els seus avis. De pares a fills els refugiats transmeten l'origen, i amb ell, la consciència que el dret a tornar a casa és inalienable, i amb ella, la continuïtat de la lluita. Per això, malgrat que les condicions de vida als camps són duríssimes, els refugiats es neguen a viure fora, mantenir la condició de refugiats, que l'ONU acredita, equival a mantenir les seves reivindicacions vives. I, també per això, els camps són els nuclis de resistència més fermes de la Intifada, als camps es nodreixen les organitzacions polítiques palestines i, dels camps, surten la major part dels kamikazes.

Dels fills i filles del camp de refugiats de Dheisheh a tota la gent del món

Deheishe, 21 de novembre de 2001

Els que vivim a Dheisheh voldríem parlar-vos una mica de les nostres vides sota aquesta cruel ocupació israeliana. Hem viscut des del naixement la vida de la desposseïció, la vida dels refugiats a la seva pròpia terra. Des de la infantesa -que en res no s'ha assemblet a la infantesa- hem entès el significat -lleig- de l'ocupació, el significat de ser refugià, el significat de la desposseïció i de la pèrdua. Hem entès el significat de l'esclavitud, i volem morir per recuperar la llibertat. Hem entès el significat de tenir i perdre, i ara no pensem en res més que en com recuperar allò que és ben nostre. Només parlem de com podem viure com els altres, amb llibertat i dignitat.

Al camp de refugiats de Deheishe (Betlem) viuen quinze mil persones en cinc quilòmetres quadrats. Israel talla l'electricitat durant l'hivern i l'aigua durant l'estiu. La gent s'ha hagut de construir dipòsits per recollir l'aigua de pluja

I no és impossible. Sentim parlar d'alguna cosa anomenada drets dels ani-mals... quan veig un amo passejant un gos, voldria ser aquest gos, perquè la vida d'aquest gos és millor que la que jo he de viure. Hem crescut en un camp de refugiats, sota ocupació, jo i la resta de la meua generació hem nascut abans de la primera intifada del 87, aleshores -encara que fóssim infants- vam entendre què volia dir participar en la intifada, vam participar en tot allò que vam poder, però no hi havia res més que pedres... I les utilitzàvem...

Vam continuar la nostra resistència amb pedres durant set anys, i quan es va anunciar l'anomenada 'pau', vam pensar que potser podríem veure algun reflex d'aquesta pau. Però cada dia que passava ens adonàvem que aquesta anomenada pau era només una altra forma d'ocupació, ocupació a través de negociacions. Tothom ha pogut veure la prova innegable d'aquesta pau cruel; el fet que més jueus han vingut a Palestina, i l'increment d'assentaments des dels acords d'Oslo. Aquesta mentida perpetuada va produir la desil·lustració de la gent, va produir el creixement de la pressió sobre el poble rebutjant la idea de "pau", fins el moment que Sharon va caminar dins d'Al Aqsa -aquesta va ser la guspira que va obligar el poble a anunciar la seva ràbia. I el poble es va convèncer que la llibertat mai no arribaria sense resistència, aquest va ser el naixement de la nova intifada.

Aquesta nova intifada ha vist més coses que pedres, ara tenim armes de foc, però ni tan sols aquestes armes són res comparades amb l'arsenal israelià. Però tenim una cosa més forta que totes les seves armes; tenim la voluntat de lluitar per la llibertat. Malgrat tots els màrtirs, els ferits, deportats i empresonats, encara volem lluitar, perquè lluitem per la llibertat. Si la llibertat no és per nosaltres serà pels nostres fills, pels nostres nets. Com diem sempre, el somriure d'un infant és més fort que un avió de guerra israelià.

Des dels camps de refugiats de Palestina al món, malgrat la distància, malgrat el toc de queda, malgrat els dies que hem viscut en tendes, us envio aquest missatge: sóc un refugià, i no duc una branca d'olivera, perquè sé que a Oslo mai no es va parlar de nosaltres. >>

Jehad x, Camp de refugiats de Dheisheh, Betlem, Cisjordània.

"Cap carrer del camp tindrà mai nom"

25/03/2000. Ara fa tres dies, el 22 de març, va ser el dia que Dheisheh va rebre una atenció sense precedents del món quan el Papa va visitar el camp. (...) "Volem mostrar els nostres 52 anys de sofriment en una hora de visita seva", deia el meu amic Ziad, membre del comitè popular que organitzava la visita. (...) Des d'un dels escenaris la mainada havia d'alliberar 52 coloms, i en un altre s'havien d'exposar els noms dels pobles d'abans de 1948 d'on provenien els habitants de Dheisheh. Un grup d'artistes adolescents va pintar murals i grafitis a l'entrada del camp i al llarg de la ruta del Papa. Hi ha un mapa de Palestina, tendes de refugiats, presos polítics i alguns eslògans en anglès en què es llegeix "Volem tornar a la nostra terra", "La resolució de l'ONU 194 és el nostre camí de retorn", etc. Dheisheh es va convertir en una exposició —el comitè organitzador era conscient que Dheisheh representava la greu situació de 59 camps i dels prop de 4 milions de refugiats palestins, i que tenien l'oportunitat del segle per enviar al món un missatge d'importància singular: la demanda dels refugiats palestins que s'executi el dret del retorn. (...)

Veient la presència massiva de policies de la Seguretat Preventiva de l'Autoritat Palestina treballant (uns 2000), la gent xiuxiejava amb disgust —"tuz" (ja n'hi ha prou). Amb la seva manera de governar corrupta, autoritària, militarista i repressiva i la seva incompetència en el procés de pau, l'Autoritat Palestina s'havia convertit en objecte de ressentiment i recel entre el poble. Les forces de seguretat mal entrenades, gens professionals i massa grosses (degut a la pressió d'EUA i d'Israel perquè es garantis la seguretat pel procés de pau) havien donat una imatge negativa, i algunes experiències

molt nocives amb quasi tots els palestins que vivien a les zones sota control de l'ANP. La Miyasar va donar instruccions a la Fairuz, una noia amb un caràcter obert i desinhibit, de refrenar els comentaris sobre l'Arafat i el Papa. Els membres de l'ANP, altrament anomenats l'Oslo class (la gent que ha obtingut beneficis financers dels acords polítics, socials i econòmics des del començament d'Oslo), va començar a arribar amb cotxes luxosos. L'Arafat va aparèixer en un vehicle VIP. Quasi ningú no va saludar ni aplaudir quan va saludar el grup de gent. El Papa va arribar 45 minuts més tard de l'hora prevista, saludant des del Papa Mòbil abans de desaparèixer ràpidament pels carrerons. (...)

Jo caminava cap a casa d'un amic amb un grup de noies quan desenes de nens i homes de sobte van venir corrent. A l'ambient hi havia una tensió inusual. Volaven pedres pels aires. Els enfrontaments havien esclatat.

El carrer de davant del camp, que era ple de gent que aplaudia feia tot just mitja hora, ara era un camp de batalla. Centenars d'homes enfadats, corrent i tirant pedres a la policia. Un grup d'homes furiosos s'enfrontava a un oficial. Els membres del comitè popular corrien entre els joves que tiraven pedres, provant de

calmar la situació sense cap èxit. Aviat van escampar-se rumors que uns quants policies havien tractat brutalment i insultat un jove voluntari del camp, i que això havia desencadenat la ràbia de tothom que hi havia al voltant. Més homes venien des dels carrerons cap a l'entrada del camp per afegir-se a la lluita. L'energia i la força que hi havia i que va mobilitzar la massa en una fracció de segon era incontenible.

Els xocs van continuar durant el vespre. La meitat del camp era al carrer i l'altre meitat als terrats, mentre l'imam (líder religiós) demanava un alto-al-foc a través dels altaveus de la mesquita, que normalment s'usen per les pregàries. Des dels terrats d'amics meus vaig veure piles de gent movent-se en onades, avançant i retrocedint. Vaig sentir el soroll de vidres trencats i ferros, i vaig ser testimoni, quan la lluita es tranquil·litzava, de la gent dempeus que començava a cantar. Vaig veure amb la Miyasar i les seves filles guspires vermelles desapareixent en el cel fosc mentre es llançaven

trets a l'aire. "Això és el camp de Dheisheh", em va dir la Miyasar. "Sempre som nosaltres que ens alcem i que lluitem col·lectivament, al capdavant del moviment popular. Les coses sempre comencen a Dheisheh."

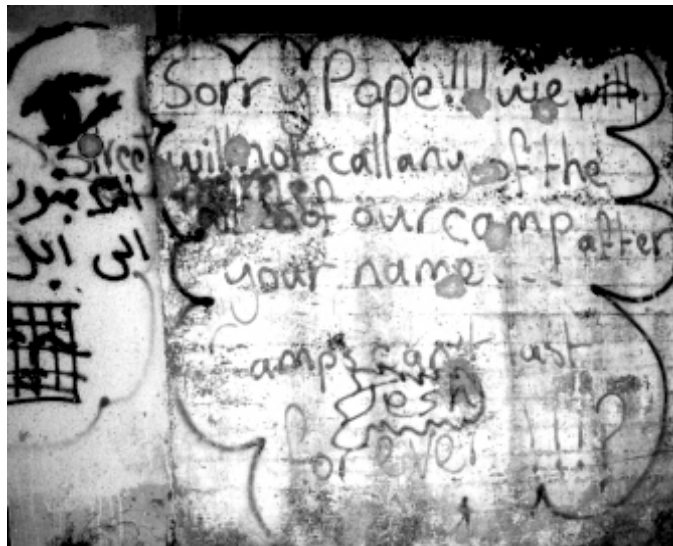
Els policies van irrompre en algunes cases i es desbocaven, trencant mobles i aterrint dones i infants. Ara la massa de gent se n'anava cap Betlem, cap a la comissaria de policia per protestar per la brutalitat policial. Vaig baixar al carrer, on vaig veure la majoria dels meus amics nois, des de l'Aysar de 10 anys, del grup de joves dansaires d'Ibdaa, al marit de la Miyasar i membres del comitè popular, manifestant-se. (...)

El significat de l'incident va més enllà de la resposta a la brutalitat de la policia. L'estancament perpetu i la

desposseïció, i encara més important, la falta d'esperança en una solució per als problemes dels refugiats havien encès la ràbia i la desesperació que estan tan presents tot just sota de la superfície als camps de refugiats. Va explotar a la cara de la seguretat palestina que havia esdevingut el seu enemic immediat i el símbol del greuge. Quan la pròxima revolta esclati a Palestina vindrà dels camps de refugiats i contra l'autoritat —els xocs post-papa hauran estat el preludi d'allò que la majoria dels meus amics prediuen.

El vespre de l'endemà, era a la sala d'estar de la Miyasar. Miràvem les notícies de la tele que ensenyaven el papa amb infants israelians ben vestits a Yad Vashem (el Memorial de l'Holocaust). Cap de nosaltres no va dir res. En la visita a Dheisheh, cosa que va indignar tothom, el Papa no havia fet cap menció al dret del retorn. Espero que arribi el dia que els palestins rebien les disculpes per la pèrdua de la seva terra i pel brutal patiment que l'ha seguida. Els equips de la tele i els periodistes han desaparegut dels carrerons del camp, que ara estan plens de pedres escampades dels xocs. Se sent com si el món ja hagués oblidat Dheisheh.>>

Shirabe Yamada, Directora del Volunteers for Peace in Palestine.

"Ho sentim, Papa, però no posarem el teu nom a cap carrer del camp, perquè aquest camp no durarà per sempre"

"A les presons la tortura és sistemàtica"

Amb més de 850.000 condemnes d'empresonament des de 1967 el poble palestí pateix l'ús de la presó com a arma de guerra. Es pot dir que gairebé tothom té un familiar pres i les associacions de defensa dels presos juguen un paper molt important. Vam visitar-ne una a Betlem i una altra a Gaza.

Parla'ns de l'Associació de Presos.

Es crea el 93 per l'atenció social i els drets del presos amb gent que acaba de sortir de la presó i altres que encara són dins. Som a totes les ciutats importants de Cisjordània. Sobre tot donem suport als presos i a les famílies i lluitem pels drets a les presons israelianes que han de ser els dels presoners de guerra que estan regulats a la IV Convenció de Ginebra. Fem activitats a tres nivells: difusió; mobilització i suport legal. Penseu que actualment hi ha uns 8000 presos polítics, en diverses modalitats: en centres de detenció, presons centrals i presons militars. En els últims 5 mesos han fet uns 6000 presos, això és una arma de guerra més contra els palestins. Hi ha tot tipus de gent presa, és una guerra total: dones, nens, joves... Hi ha 250 menors d'edat detinguts i 300 ferits empresonats directament sense passar per l'hospital, 40 dones. 1700 dels detinguts ho són administrativament, és a dir, no hi ha cap càrrec contra ells.

Quines són les condicions de vida a les presons?

Les condicions de vida són molt difícils sobre tot als camps militars al Negeb (Ansar III) i Ofar, a prop de Ramal·la. No estan cobertes les necessitats bàsiques mínimes: roba, higiene; no reben cap tractament mèdic; hi ha insectes i contaminació... tot això és una

altra forma de càstig contra els palestins. Per exemple, les dones preses a Ramle ara estan en vaga de fam des de fa 16 dies per les males condicions de vida, perquè es va rebotar una claveguera a dins de la presó.

El conflicte polític es reflecteix a l'interior de la de la presó i, per tant, l'administració de la presó actua igual que fora, castigant els presos: cel·les d'aïllament, gasos, canvis de presons, els colpegen, els lliguen als llits, etc. Amb les dones, moltes de les quals són menors, fan el mateix, ara les tenen confinades. Hem fet crides i protestes a l'ONU, a Amnistia Internacional, a ONG's, però Israel no respon. Aviat farem un acte a la Nativitat de Betlem amb els fills dels presos que deixaran anar amb globus amb missatges perquè arribin als seus pares presos. De tota manera, ara el problema més important és el dels advocats. Els presos tenen dret a un advocat i a les visites de les famílies, això són qüestions humanitàries i no pas polítiques, però Israel ho planteja com si fossin qüestions polítiques. Els advocats palestins no poden entrar als jutjats ni a les presons,

només els que tenen nacionalitat israeliana. Nosaltres tenim set advocats israelians, uns quants són palestins i els altres, jueus.

Quines diferències hi ha en el tracte dels presos entre els de la I i els de la II Intifada?

Israel tracta els presos amb esperit de revenja. Hi ha maltractaments físics des de la detenció per part dels militars, abans només torturaven durant els interrogatoris.

Durant la II Intifada han mort 100 presos, abans també passava, però no pas amb un nombre de morts tan bèstia. També tenen mètodes nous de tortura, física i psicològica. Enfoquen directament contra la cultura àrab de l'honor, amenacen els homes de violar les seves dones, ... la majoria dels presos tenen problemes psicològics, i aquí no hi ha psicòlegs que puguin ajudar-los.

Ens han dit que les presons són escoles polítiques pels palestins.

Les presons han deixat de ser escoles, els presos estan deprimits, xocats després d'haver confiat en el Procés de Pau d'Oslo. Durant la I Intifada jo tenia molt clar què havia de fer, lluitava per la llibertat i pel meu poble, i, per tant, m'era igual si moria o si em passava molts anys a la presó. Milers de presos de la I Intifada s'han passat molts anys a la presó i alguns encara són dins; però Oslo ha fet que el somni de llibertat i resistència col·lapsés. Oslo ha corromput el sistema de valors de la gent i, per tant, el bloc de lluita s'ha enfonsat, ens hem convertit en un poble d'esclaus, fins i tot amb la policia palestina reprimint-nos. Qualsevol poble ocupat té el dret natural de resistir, però amb el nou discurs la resistència és terrorisme. El poble palestí amb Oslo ha d'enfrontar-se per partida doble: a Israel i a la policia i l'exèrcit palestí que treballen per mantenir l'ocupació.

Quin paper fa l'ANP?

Segons els Acords d'Oslo l'ANP és

una autoritat civil sense sobirania, el seu poder es limita al que tenen els ajuntaments. Des de l'any 94 tots els documents oficials es demanen a l'ANP, l'ANP agafa el paper i negocia amb Israel i aconsegueix o no allò que diu el paper. Aquí, per exemple, l'oficina administrativa d'Israel –que ara és militar- es va traslladar 2 km des del centre de Betlem als afores, l'ANP es limitava a fer de medidora.

Oslo ha suposat una forma d'ocupació encara més perillosa: des de fora semblava que aquí hi havia pau i que no hi havia ocupació, però aquesta visió internacional és radicalment falsa: amb Oslo es multiplica el nombre d'assentaments i amb les bypass roads creix la terra ocupada; els presos són traslladats a Israel; es necessita el permís israelià per entrar i per sortir; apareixen els check points, etc.

Per això esclata la II Intifada, respon al procés d'acumulació de ràbia contra l'ocupació i contra l'ANP.

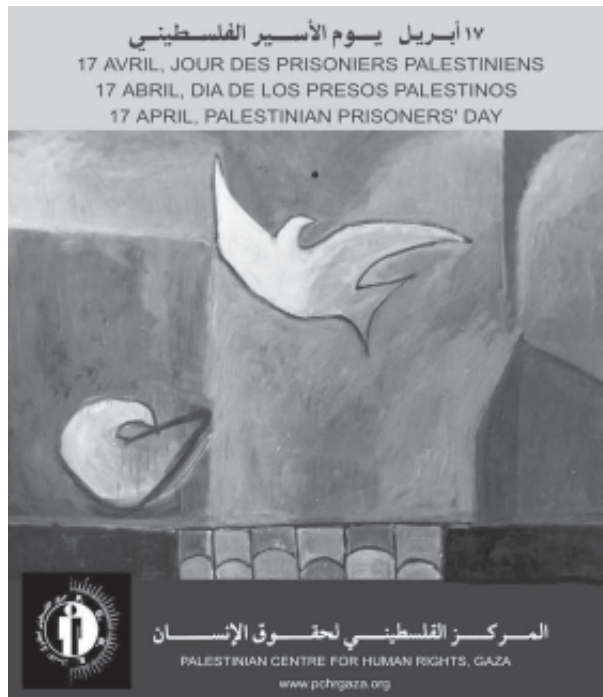
Els partits de l'OAP no sobreviuen l'impacte d'Oslo en el poble perquè els seus programes han col.lapsat. Es crea un conflicte intern dels palestins contra l'ANP que s'oblida que existeix l'ocupació i dedica els diners que arriben a edificar un estat irreal en lloc de lluitar contra l'ocupació.

Els programes dels partits polítics es converteixen en la contradicció entre el discurs per la llibertat dels palestins i allò que exigeixen d'aquests partits l'ANP i la comunitat internacional. Denunciar l'ocupació –que és el que sentien que havien de fer- durant el procés d'Oslo implicava patir la repressió de l'ANP i, per tant, alguns partits opten per l'ambigüitat i molts líders polítics són empresonats per l'ANP. Dins d'Oslo no hi cabia denunciar l'ocupació israeliana. Seguint Oslo l'ANP intenta un procés de cantonalització, de formació de petits nuclis autònoms de poder, però això és un contrasentit, no es pot construir sense començar per

destruir l'ocupació! L'ANP és corrupta encara en un altre sentit: sistemàticament i conscient un grup s'ha dedicat a controlar l'economia i tot el poder i això és el que volia Israel, un govern dèbil, no pas una ANP real.

Amb tot això... a tu et sembla que Arafat ha jugat un paper de col.laboracionista?

Arafat no és un col.laboracionista sinó més aviat un líder impotent. Es pot veure com el responsable dels 8000 presos palestins perquè no ha posat els recursos per treure'ls, però és que no té recursos per fer-ho.

Pels palestins Arafat és un líder impotent, ara Israel el desqualifica perquè no fa allò que estava previst a Oslo que fes: de guardià d'Israel. Li fan pagar el preu pel no a Camp David, que era una ordre d'EUA. També s'ha oposat a la sobirania israeliana de Jerusalem, i el poble palestí ho paga amb ell. Encara que hagi abandonat el dret del retorn del 48 i que només en faci un defensa moral, li fan pagar. Però és evident que Israel el va corrompre, va crear els VIP's, l'elit dins de la societat palestina que tenia un passaport diferent que els permetia entrar i sortir i fer el que els semblava amb tota llibertat.

Arafat s'autoconstrueix una imatge falsa, fa com si fos el president d'un Estat, però l'Estat, de fet, no ha existit mai, perquè

mai no n'ha tingut les eines. Israel s'ha limitat a donar símbols: una bandera, un passaport -que de fet porta el número del carnet d'identitat israelià que dóna Israel-, però no pas la llibertat real.

En aquesta II Intifada hi ha una estratègia de resistència global?

La gent es troba en un estat de depressió, tenim la sensació que no podem fer res, tot està trencat per la intensitat –els F16, els míssils, els Apaches...- de la repressió israeliana mentre que els palestins no tenim res: el resultat és el sentiment d'impotència. La

Intifada va començar essent popular, tothom era al carrer -les escoles, les mesquites...- però la intensitat de la repressió ho ha esfondrat. A Betlem va haver-hi una manifestació cap al check point, abans d'arribar al dels israelians hi havia el check point palestí. L'exèrcit d'Israel va començar a disparar contra els manifestants. La gent demanava a la policia palestina que disparés contra l'exèrcit i els protegís, però van negar-s'hi. La Intifada ha acabat limitant-se a una cosa militar. Per primera vegada en 50 anys de lluita apareix l'estratègia dels atemptats suïcides, això expressa quina és la situació de desesperança de la gent.

Segurament saps que a l'Estat Espanyol -incomunicats i assetjats per la Guàrdia Civil- hi ha tres dels activistes palestins que Israel va manar deportar en un acord signat amb l'ANP sota els auspicis de la UE per posar fi al setge de l'Església de la Nativitat. Què et sembla aquest acord?

L'acord de la Nativitat és inacceptable, és una solució il·legal i inhumana. El concepte de deportació és il·legal i, per tant, tot el que ve després també ho és, i tot això s'ha de denunciar. Com també que la gent que va estar assetjada a la Nativitat va passar 42 dies en una situació desesperada i que ningú no va proporcionar-los cap tipus de protecció.

"Els acords de pau no van portar l'amnistia"

A Betlem ens vam visitar l'Associació de Presos Hussam, que porta molts anys lluitant per la defensa dels drets dels presoners palestins en mans d'Israel.

Quina és la dimensió del problema dels presos?

Des de 1967 Israel ha dictat 850.000 penes de presó contra activistes palestins, totes les famílies tenen algú que està o que ha estat a la presó. Hi hagut 35 presos amb penes de 30 anys; 185 de 15 anys; entre 10 i 15 anys 870; entre 3 i 10 anys més d'11.000; la resta entre 1 i 3 anys. Abans de la II Intifada hi havia 1700 presos; des del començament de la II es deia que n'hi havia 2.300 més de preventius i ara ja tothom és dins de la presó; a Nablús acaben de detenir entre 3000 i 5000 persones. L'exèrcit pot detenir algú durant 18 dies sense ni tan sols passar la identitat a la Creu Roja, de manera que ningú no sap quants detinguts hi ha.

Què han suposat, pels presos, les operacions repressives d'Israel durant la II Intifada?

Des del començament de la II Intifada quan arriben a una ciutat prenen presos tots els homes de 14 a 60 anys, després fan un filtre i se'n queden 400 o 500. Cap dels detinguts d'aquesta Intifada no ha estat jutjat, allarguen la presó preventiva al màxim, i això és, literalment, fins que ells volen. Han reobert totes les presons de la I Intifada, moltes de els quals són camps de detenció al desert del Negeb. Com que els tenen fora dels Territoris Ocupats i pels palestins és impossible entrar a Israel, des de fa dos anys els presos no han rebut cap visita, ni poden tenir advocats palestins, ni cap testimoni palestí pot intervenir als judicis.

Hem sentit a dir que Israel és l'únic Estat té reconeguda

legalment la tortura...

El Tribunal Suprem d'Israel ha dit que l'Estat pot practicar la tortura "quan sigui necessari". Quan et detenen, et lliguen les mans amb brides -cosa que està prohibida per la legislació internacional- i et duen a la presó. L'interrogatori comença de bon rotllo, t'ofereixen una cigarreta... però quan no vols dir res aleshores comença la violència.

Tenen experts en diferents tipus de tortura: t'aixafen els testicles; et tapen el nas i la boca amb una tela molla de manera que no pots respirar; et posen una bossa al cap que fa una pudor insuportable; et fan asseure en un tamboret amb els peus i les mans lligats a l'esquena amb la mateixa corda passant pel coll... Mentre duren els interrogatoris no et deixen dormir durant 3 o 4 dies seguits, si t'adorms et desperten amb cops de botes als barrots. Tampoc no et deixen anar al WC; si t'ho permeten és a canvi d'alguna cosa i si no els dones res has de fer-t'ho tot a sobre. Fins que arriba el judici no tens dret a un advocat, ni a rebre visites... pot ser que t'estiguis anys sencers així, en presó preventiva.

A més utilitzen sistemes per no deixar-te marques: et posen dins d'un congelador, et fan dutxes d'aigua freda i calenta i després et posen davant d'un ventilador...pot estar malalt però no deixen marques. Les condicions són tan dures que els carcellers, que són soldats de lleva, només s'hi estan 15 dies per evitar que es creïn llaços de solidaritat amb els presos. I us asseguro que aquests vincles són possibles: quan jo era a la presó d'ANSAR II un guàrdia israelià ens deixava cada nit un cistell de fruita. Però els torns de quinze dies encara tenen un altre objectiu, com que tenen els presos vivint com bèsties, que tots els soldats israelians ho vegin és una forma de deshumanitzar l'enemic.

Fins a quin punt és possible mantenir la lluita dins de la presó?

L'únic mitjà de lluita possible és la vaga de fam, hi ha molts presos malalts que es passen desenes de dies bevent només aigua i sucre. 48 presos han mort mentre protestaven per les condicions de vida a la presó, és un combat per aconseguir mantes, més i millor menjar... Per exemple abans ens feien despullar per moure'ns dins de la presó i això vam guanyar-ho amb vagues de fam. D'altra banda, les presons han estat l'escola de tots els líders polítics palestins, els llibres tenien les pàgines destrossades de tanta gent com els havia llegit.

Els acords d'Oslo van comportar una amnistia pels presos polítics palestins?

Només va alliberar-se una part dels presos i tots eren gent que ja estava a punt de sortir i que tenia condemnes curtes i que, per tant, no eren a la presó per accions contra l'exèrcit. A més només se sortia de la presó a canvi de comprometre's a no actuar mai més contra Israel, si t'agafen altre cop aleshores se sumen les condemnes; jo, per exemple, des de l'esclat de la II Intifada no he gosat pujar a Gaza ciutat perquè tinc por que em detinguin al check point. D'altra banda, quan surts de la presó la presó continua: necessites un permís especial per sortir de la Franja, no pots visitar cap pres, no donen permisos per treballar als germans dels detinguts... Durant Oslo les visites als presos també eren molt dures, els familiars havien de sortir a les 2 de la matinada per poder superar tots els controls i arribar a la presó a les 9 del matí. Tot eren humiliacions per una visita d'un quart d'hora en què no ens podien tocar i a arribaven a casa altre cop a les 2 de la matinada.

"Arafat no garanteix els nostres drets"

Abans de la Intifada, creuaven cada dia per a treballar a Israel. Han arribat a reunir 10.000 treballadors en manifestacions a Gaza ciutat malgrat els checkpoints i a Khan Younis –on els vam trobar- estan acampats davant de la seu del governador de l'ANP. Els treballadors acampats denuncien la situació desesperada a què els aboca l'ocupació israeliana, però també, la responsabilitat que hi tenen l'Autoritat Palestina d'Arafat i la direcció dels sindicats.

Quines són les vostres reivindicacions?

Els treballadors que anàvem a treballar a Israel estem aquí acampats amb una plataforma de reivindicacions fixa. Estem contra els sindicats oficials perquè no fan res per millorar la nostra situació i només reparteixen quatre engrunes. Hi ha moviments d'aturats com el nostre a tota la Franja, amb accions col·lectives i manifestacions. L'última que hi va haver a Gaza ciutat va ser de 10.000 persones encara que n'hi hagués hagut moltes més si no fos pels problemes de comunicació i els checkpoints.

Les nostres demandes urgents són: 1. diners per pagar els llibres de l'escola dels nostres fills i una ajuda perquè puguin anar-hi - l'escola ara demana diners als pares perquè l'ONU ha anat retallant els pressupostos; 2. Seguretat Social, des de la II Intifada no tenim res, no tenim feina i ens hem gastat tot el que teníem. Aquesta acampada es radicalitzarà la setmana que ve amb una vaga. L'única resposta que de moment hem rebut del governador va ser quan va atropellar-ne un de nosaltres amb el cotxe. També tenim l'amenaça que ens tallaran l'aigua i la llum de les cases, evidentment no podem pagar-ho i, per tant, si vénen, ens hi enfrontarem. A més sabem que hi ha ajuts que arriben per nosaltres però no ens arriben mai, i això vol dir que algú s'està quedant el menjar dels nostres fills. També és molt important el tema dels diners per a què els nostres fills puguin anar a l'escola: si quan el setembre comenci el curs no hem rebut els diners,

el curs escolar no començarà, portarem els fills aquí, a l'acampada, amb els seus pares.

Quin és el nivell d'atur?

La taxa d'atur oficial és del 60%, però amb tota la gent que treballava a Israel

Aturats acampats a la governació palestina de Khan Younis

això no és real, són certes feines per ONG's, l'ONU i l'ANP que emmascaren les dades, l'atur real és del 95%.

Pots explicar-nos quines eren les condicions de treball a Israel?

Quan treballàvem a Israel, per poder passar els controls i tot això havíem de sortir de casa a la 1 o les 2 de la matinada i no tornàvem fins a les 9 del vespre. A més Israel ens prenia el 17% del sou en concepte de cotitzacions a la Seguretat Social, però mai no n'hem vist ni un duro. Des del començament de la Intifada Israel només deixa passar 5000 treballadors, als quals fan despullar per creuar la frontera.

El problema de fons és que no hi ha una estructura pròpia de producció

palestina, tota l'economia depèn d'Israel, per això la nostra exigència a l'ANP és que creï llocs de treball d'una vegada, que posi fàbriques en marxa. Aquí a la Franja de Gaza pot produir-se immediatament, per exemple, menjar, però Israel no ens deixa exportar i així estem, només podem menjar pa, tomates i cogombres. Mentrestant l'ANP filtra les informacions, diu que la situació és molt dura, però mai no ha fet res per permetre que hi hagi una estructura productiva pròpia, als rics se'ls en fot quina és la situació dels treballadors. Potser els països tercers podrien acceptar els productes de la Franja, però tot això a Israel se li ha d'imposar, perquè no vol acceptar que tinguem una producció autònoma. També podem treballar en la construcció, som nosaltres qui ha construït Israel, i ara no tenim res de res.

Rebeu algun tipus de protecció social de l'ANP?

L'ANP té muntat un sistema de pensions rotatives a través dels sindicats, però amb això no n'hi ha per res, no hi ha una Seguretat Social de veritat. De tant en tant se suposa que Israel desbloqueja part del que nosaltres hem cotitzat amb el 17% del sou i ho dóna a l'ANP però a nosaltres no ens n'arriba res. Per això exigim que l'ANP creï immediatament una caixa de resistència de 2 milions d'euros, que pot sortir dels diners que recapta dels impostos sobre el tabac i el joc i els aranzels sobre els productes que entren als Territoris. A més volem que els diners els ingressin al compte corrent de cadascun dels treballadors aturats perquè no ens refiem gens de l'ANP ni dels sindicats. L'ANP és absolutament corrupta i nepòtica: teòricament tots els aturats tenim el dret de treballar rotativament, però l'ANP enxufa qui vol.

Què penseu dels sindicats?

Els sindicats no representen els treballadors sinó a l'ANP i nosaltres estem contra l'ANP i contra els sindicats. Amb una excepció ben clara: si són els EUA qui ha d'imposar el canvi a l'ANP, nosaltres hi estem del tot en contra. Pel que fa als sindicats l'estratègia és enfrontar-nos a les eleccions amb les direccions actuals i prendre-les i estem segurs que guanyarem. El problema és que des de que ha esclatat la Intifada ha estat impossible fer eleccions per la pressió israeliana dels checkpoints i tot això.

"L'economia palestina està sotmesa a Israel"

A Khan Younis, a la Franja de Gaza, vam poder reunir-nos amb representants de la Unió General de Sindicats de Palestina. El bloqueig total a què Israel sotmet els territoris ocupats des de l'inici de la Intifada, sumat a la subordinació absoluta a la indústria israeliana de l'estructura productiva palestina i a la substitució de la mà d'obra palestina, que aquesta utilitzava fins ara en condicions de sobreexplotació, per mà d'obra jueva de noves onades migratòries cap a Israel, condemnen la major part dels treballadors palestins a l'atur i, amb ell, a la fam.

Quina és la situació general dels treballadors palestins?

La taxa d'atur a la Franja de Gaza i Cisjordània se situa entre el 60 i el

arribar a la costa. La destrucció de la infraestructura agrícola, el fet que els assentaments se situen damunt de les bosses d'aigua mineral i la impossibilitat de l'exportació provoca una baixada del preu dels productes agrícoles, amb el que se'n treu no n'hi ha prou per menjar i, per tant, de cara a l'any que ve no hi haurà collita. També hi ha atacs nocturns diaris de colons i de l'exèrcit que últimament, com ahir a la nit a la ciutat de Gaza, es dediquen a bombardejar els tallers amb l'excusa que s'hi fabriquen armes. L'extensió dels check points implica problemes de desplaçament pels treballadors, els estudiants i les mercaderies. També té impacte sobre els nens: inestabilitat i malsons. Ningú no pot sortir de la Franja de Gaza sense una autorització d'Israel; la Franja és una presó. Palestina és un poble de pau, però Israel ha provocat la situació dels kamikazes i guerrillers, Israel trasllada tots els problemes interns cap a Palestina.

Com és l'estructura econòmica dels Territoris?

L'estructura productiva industrial de la Franja és de petits tallers, com a màxim de 6 o 7 treballadors. Ara no hi ha activitat industrial, perquè tota la producció està subordinada directament a la indústria israeliana. Des del 67 Israel es dedica a desmantellar la indústria a Gaza i a Cisjordània i a subordinar-la a la d'Israel per aconseguir mà d'obra només per a la subsistència i sense drets per a la indústria d'Israel.

Quines eren les condicions de treball pels palestins a Israel?

Després de la Intifada la situació és diferent pels que tot i que no tenien contracte treballaven directament per un patró, que tenien certa estabilitat; i els jornalers, que no en tenien gens. L'empresari ha de declarar el temps de treball i per tant cotitzaven com per tenir dret a la prestació d'atur israeliana i tot i això, però l'empresari només declarava 5 ó 6 dies, per tant, mai no arribaven a tenir dret a cobrar la prestació d'atur. Pels jornalers, és clar, encara menys. L'Estat israelià retenia un 17% del sou dels treballadors palestins, del qual un 3% anava a parar directament a l'exèrcit.

Quina cobertura social hi ha pels aturats?

Els sindicats donen 100 dòlars a entre 3000 i 4000 persones aturades cada mes rotativament, la major part prové dels salaris dels palestins que treballen. Hi ha un projecte d'entrega de 40 euros en menjar al mes a totes les famílies en atur que ve d'Àràbia Saudita, però no hi ha ni diners ni feina per tots els aturats. Fa un mes va haver-hi una vaga per a la gratuïtat de l'ensenyament i per a què resolguin l'atur creant llocs de treball i prestació d'atur, i ara mantenen una acampada.

Com funcionen els sindicats palestins?

Ens organitzem a través de branques productives, n'hi ha 8, que s'agrupen en la Unió General de Sindicats de Palestina, que forma part de l'OAP i que té 70.000 treballadors de Gaza i Cisjordània afiliats. Tot i l'atomització dels treballadors, gràcies als cursos de formació que hem organitzat hem pogut establir lligams entre els treballadors. Els representants són escollits directament pels treballadors. La UGSP té relació amb l'ANP, com a qualsevol país, però el finançament no ve de l'ANP i no passa per l'ANP, hem aconseguit seguretat social per 30.000 treballadors a Gaza i 30.000 a Cisjordània i això imposant-nos per sobre de l'ANP per ajudar els treballadors. Formem part de la Unió Internacional de Sindicats i d'aquí traiem els diners per funcionar.

70%, la situació ha empitjorat molt des de l'esclat de la Intifada. Entre els aturats hi ha unes 3000 dones que treballaven en l'artesania, els homes que anaven a treballar a Israel i els de la indústria dels Territoris perquè depèn totalment d'Israel. El mateix passa amb els pescadors, des de fa dos anys no poden creuar el check point per

"Vivim una repressió brutal"

Els estudiants palestins són un dels objectius prioritaris de la repressió israeliana. És freqüent que l'exèrcit entri a les facultats i que aquestes romanin tancades durant llargs períodes. Quan vam visitar palestina, les universitats funcionaven els mesos de l'estiu per poder recuperar les classes perdudes durant l'ofensiva de la passada primavera. A més pateixen també les conseqüències de la política econòmica d'Arafat basada en la creació d'universitats privades amb matrícules desorbitades.

Quina és la situació que viu els estudiants palestins?

Som una part del poble palestí i, per tant, com a estudiants des de primària a les universitats, i sobre tot els de certes capes socials, tenim els mateixos problemes que tots els palestins. La majoria d'assassinats d'Israel són d'estudiants; els bloquejos de carreteres fan que hi hagi molts problemes per arribar a la universitat, els check points, a més, són una trampa per assassinar-nos o detenir-nos. No podem seguir els cursos i en segons quins moments no ens podem examinar.

L'altre problema molt important és econòmic, no podem pagar les despeses i les matrícules. Quan un pare no pot treballar, aleshores els fills no poden anar a la universitat.

Això també genera problemes dins de la família, el pare és incapaç d'aconseguir els diners ... La política sistemàtica d'Israel és fer créixer la taxa d'analfabetisme.

Fins a quin punt actua l'exèrcit directament contra les universitats?

L'exèrcit ataca les universitat per destruir infraestructures com laboratoris o els ordinadors, com ja han fet a la de Birzeit, a la de Betlem i a la d'Al Quds; altres vegades impedeixen que es facin exàmens o directament assassinen estudiants. Aquí a la Franja la Universitat d'Al Quds està molt a prop del chek point entre Gaza i Khan Younis i, per tant, l'exèrcit hi entra quan vol.

Aquest any no s'hi han pogut fet exàmens i ja hi hagut 10 morts i

100 detinguts, entre ells alguns professors. D'altra banda dos mesos després encara no han arribat els resultats dels exàmens de selectivitat. A Cisjordània la Universitat de Birzeit està tancada per l'exèrcit.

Les universitats palestines són públiques?

Totes són privades menys una i en general l'ANP en paga els laboratoris. Per 10 hores de classe hem de pagar uns 200 euros de matrícula per semestre a la Franja de Gaza, a Cisjordània és més car. Per tant molts estudiants no poden pagar i per tant els profes no cobren i, en conseqüència, no han tingut cap més remei que anar a la vaga; ara tampoc no cobren, però segueixen treballant igual.

Hi ha algun tipus de sistema de beques?

Hi ha unes beques de la Unió Europea que gestiona l'ANP per als millors estudiants, però n'hi ha molts que tenen notes de 9 sobre 10 i es queden sense beca. Aproven la selectivitat un 70% dels estudiants de lletres i un 60% dels de ciències.

Com esteu organitzats a les universitats?

Els sindicats d'estudiants funcionen amb eleccions lliures per formar part del consell d'estudiants de cada universitat. Les organitzacions que es presenten són de partits polítics laics -Fatah o el Front Popular- o islàmics - Hamas-. Però des de que ha començat la II Intifada no ha estat possible fer eleccions.

Com van participar els estudiants en la I Intifada i com hi participeu ara?

Ja abans de la primera Intifada hi havia organitzacions dins de les universitats, però eren clandestines perquè la Unió General d'Estudiants Palestins formava part de l'OAP i això volia dir penes de dos anys de presó. En la I Intifada els estudiants i els professors van començar a sortir junts en manifestacions al carrer, i van tenir un paper molt important. En aquesta II Intifada també som molt actius i, sobre tot, rebem molta repressió, patim les represàlies cada vegada que hi ha un atemptat.

"També som part de la Intifada"

La dona juga un paper fonamental a la societat palestina: des de garantir la supervivència de la família fins a lluitar a la Intifada, cosa que ens topa amb la situació de la dona a la majoria de països àrabs. A Gaza vam trobar-nos amb representants de sis organitzacions de dones: Amira, Watam, la Secció de Dones del Centre Palestí pels Drets Humans, la Unió Nacional de Dones Palestines, la Unió General de Dones i la responsable de Dones de l'Ajuntament de Khan Younis.

Quina és la situació de les dones Palestines?

El percentatge de dones palestines que reben educació és molt alt respecte a les dones de la resta del món àrab, són el 48% dels estudiants de la universitat. Avui, per fi, han arribat les notes de la selectivitat i la més alta és la d'una noia. Pel que fa a la salut el problema és que la majoria de les dones són refugiades; al camp de Khan Younis hi ha una sola clínica i des del 94 que va arribar l'ANP la situació és molt dolenta.

Des del punt de vista social, lluitant hem aconseguit un cert prestigi dins de la societat palestina; no és gens fàcil que al món àrab les dones puguin tenir presència pública en tots els àmbits de la vida. Tot continua essent molt difícil, però el paper de les dones a la universitat ja és molt important i comencem a tenir presència en el món laboral. Això provoca molts canvis i és complicat perquè en la situació d'atur que hi ha ara la prioritat és per l'home. Però, en canvi, el fet que

moltes vegades els homes tinguin prohibit el pas pels check points fa que hi hagi dones que treballin per mantenir la família.

Com treballem en la inserció de les dones en el món laboral?

Fem formació i hem muntat tallers de producció de coses com artesanía, teixits o melmelades i, d'altra banda, intentem fer llars d'infants, però tenim problemes econòmics molt greus per tirar-ho endavant. Ara mateix podríem començar a produir en quantitat, però els bloquejos ho fan impossible, les primeres matèries han de passar necessàriament per Israel, i Israel no ho vol. També hi ha problemes amb la competència de Turquia i altres llocs en què es produeix molt més barat. Les dones reclamen i participen molt en les activitats de formació, sobre tot les que tenen menys recursos econòmics, per poder ajudar la família.

La dona està discriminada per la llei palestina?

No. En les coses de la vida normal com el treball, la participació, etc. teòricament hi ha una igualtat total. Al Consell Legislatiu Palestí, per exemple, hi ha dones com la Hanan Hsrawi i, per tant, tenim una llibertat política real. En aquest sentit la situació també és molt millor que a la resta del món àrab: no hi ha cap dona als parlaments d'Egipte ni de Jordània. En les coses de dret de família, com el casament o el divorci, regeix la llei islàmica.

Fins a quin punt teniu el suport dels homes en la vostra lluita?

El primer que va reivindicar la igualtat de les dones va ser Amin, un home, des d'Egipte. Però en essència els

homes han hagut d'anar-se adaptant a la situació a mesura que les dones anàvem fent conquestes; hi ha molt pocs homes que defensin obertament els drets de les dones.

Quin impacte té el creixement de l'islamisme en la situació de la dona?

És veritat que els moviments religiosos avancen, però també ho és que dins de la llei islàmica la posició de les dones és millor. Els moviments islàmics són els més actius i tenen branques de suport a les dones però EUA ha obligat l'ANP a tancar-les. Les associacions que treballen per les dones dins dels moviments islàmics tenen plena llibertat per actuar. Al carrer la major part de la població és musulmana, però fins i tot en aquesta esfera hi ha una certa apertura, encara que a vosaltres us pugui sorprendre que quasi totes les dones duem mocador. A nosaltres ens sobten coses com els maltractaments, les xifres que teniu a Europa són bestials; aquí a Khan Younis l'any passat va haver-hi 3 casos de maltractaments i un dels tres era la família de la dona que va matar el marit per haver pegat la dona.

Quin va ser el paper de les dones en la I Intifada i quin teniu en aquesta?

La I Intifada va ser global i tots vam participar-hi i, per tant, també les dones, 65 dones van anar a la presó. Sobre tot es tractava de defensar la societat i pel que fa a la cosa militar les dones feien tasques de suport com portar municions, portar kalashnikovs, etc. A la II Intifada hi ha hagut dones kamikazes. Des d'alguns sectors es planteja que el paper de les dones ha de ser social i no pas militar, però a la pràctica tothom participa en la Intifada. D'altra banda aquesta II Intifada té conseqüències molt més bèsties, el nombre de cases destruïdes o de màrtirs, i, per tant, toca a tothom molt més directament. Volem comentar que sabem que a Israel i als mitjans de comunicació d'Occident es diu que les mares envien els nens a la guerra, però les dones es posen sempre al davant si un tanc ataca els nens.

Com veieu la solució per al poble palestí?

La solució és política militar. I com hem dit, en totes dues coses les dones hi participem. El que heu de tenir molt clar és que els EUA són qui imposa la situació que estem vivint.

"La segona Intifada és també contra el projecte d'Arafat"

A Betlem vam voler trobar-nos amb el Centre d'Informació Alternativa, una entitat que agrupa organitzacions d'esquerra palestines i israelianes. La seva principal funció és difondre informació a Israel sobre el que passa als Territoris Ocupats. Publica mensualment "News From Within" ("Notícies des de dins"). L'AIC exigeix la retirada immediata d'Israel dels Territoris Ocupats i denuncia la política genocida de Sharon però també els acords d'Oslo del Partit Laborista i dels sectors pacifistes israelians que van donar-hi suport.

Parla'ns una mica de l'AIC.

L'AIC va néixer l'any 94 amb activistes d'esquerra palestins i israelians. És mixt perquè tenim el mateix discurs polític. Vam posicionar-nos contra els acords de pau i Oslo perquè de cap manera podien portar la pau, els resultats ara són evidents sobre el terreny. Estem contra la normalització de la relació entre ocupants i ocupats, perquè no hi pot haver una relació normal amb les armes a la mà.

Treballem amb grups d'esquerra i pacifistes però no pas per motius humanitaris, ni per tenir relacions normals entre gent diferent sinó per treballar junts per posar fi a l'ocupació. L'objectiu és, justament, treballar en un moviment contra la visió dels grups pacifistes que han col.lapsat perquè han donat suport a Oslo. Per això hem rebut la repressió de la intel.ligència israeliana, com l'ha patida el director de l'AIC, en Sergio Yahni, perquè està contra l'exèrcit colonial d'Israel.

Què et sembla l'intent d'ahir en què hi havia convocada aquí a Betlem una manifestació conjunta de Ta'yush i altres organitzacions de l'esquerra israeliana i tots els partits polítics palestins?

El pes fonamental de la lluita palestina és a Palestina, però

qualsevol suport extern està bé, i si ve d'Israel també. Però el que ha de quedar clar és que no és una lluita pels drets humans, són els EUA que volen situar-ho en

La revista mensual de l'AIC ofereix informació actualitzada sobre la situació als Territoris Ocupats.

aquest terreny. Tot això vindrà després, però primer hi ha la lluita política contra l'ocupació, no pas el menjar. Aquesta és la primera demanda als israelians: no necessitem amics, ni menjar, ni res de tot això, la seva reivindicació ha de ser: "fora

l'ocupació".

Hi ha moviments d'emigració dins de l'esquerra israeliana; s'està produint això a l'esquerra Palestina?

Menys, entre d'altres coses perquè als palestins no ens vol ningú. A més la situació social és molt diferent, perquè al contrari que a Israel, aquí la majoria de la població és contrària a l'ocupació i, per tant, és molt més fàcil tenir les idees clares. A més els palestins ens enfrontem cada dia amb el problema dels refugiats i per tant la lluita ha de continuar per força. A Israel és diferent, són immigrants colonials, per millorar la seva situació econòmica, i en conseqüència quan veuen que la situació empitjora, se'n van.

Fins a quin punt hi ha un suport del poble palestí a l'ANP?

La cosa és dialèctica, hi ha un cert suport, però la II Intifada esclata no només contra l'ocupació sinó també contra l'ANP, que és corrupta en molts sentits diferents. Hi ha una contradicció de classe molt profunda: l'ANP no defensa els drets de la majoria de la societat i, per tant, no satisfà les necessitats del poble sinó els interessos polítics d'Israel, d'EUA i dels estats àrabs.

En conseqüència se situa contra el seu poble. El nostre objectiu no és edificar un règim com el de Jordània o el d'Aràbia Saudita, ni canviar el Mossad per la intel.ligència de l'ANP –que se subordina a la CIA i a l'Aràbia Saudita- o un règim islàmic. No lluitem per tenir les dones a la cuina i parint fills.

Per això l'ANP té suport en tant

que defensa els drets nacionals de Palestina però en tant que hi està en contra rep l'oposició del seu poble. El problema fonamental és l'ocupació i hi haurà guerra si Arafat signa un altre acord amb un estat boig sense sobirania real com el d'Oslo –al qual, això sí, pot donar-li el nom d'Imperi palestí si ho desitja. Sobre el terreny passa que Arafat que és laic és qui aplica aquesta política i això fa que ara mateix ens trobem en el mateix camp que els islamistes.

Aquesta aliança tàctica amb els islamistes costa d'entendre...

És evident que en la cosa social tenim contradiccions. Són molt importants i ens hi hem enfrontat al carrer amb pedres i cops, i si cal arribar a la guerra civil també ho farem. Però l'islam -això ho heu de tenir en compte- és també una cultura i això és patrimoni de tots, també és patrimoni meu, encara que jo sóc marxista leninista; no em dona la gana de cedir-los el patrimoni de l'islam. La religió ha d'estar fora de la política, no com els sionistes que utilitzen la religió jueva i la converteixen en víctima, això mateix volen fer els islamistes. Si el tema és el del clash de cultures, si es tracta de la terra promesa als jueus, aleshores no hi ha solució, perquè també és terra promesa als musulmans -que són molts més- i potser després també vindran els cristians a reclamar-la...

Però tornant a l'aliança, hi ha el precedent d'Iran.

Sí, és clar, però la societat palestina és molt diferent de la d'Iran i d'Afganistan. L'estructura social històrica de Palestina és molt diferent. Per raons diverses –hi ha hagut moltes invasions, hi ha raons econòmiques...- és una societat oberta, hi ha cristians, jueus i musulmans que històricament són palestins. No hi ha una lluita real per l'islamisme, la majoria de la població és laica. Existeix un sentiment religiós com a cosa natural, però no és possible

que es construeixi a Palestina un estat islàmic com han fet els sionistes amb el judaïsme a Israel.

Quines són les diferències entre la I Intifada i aquesta?

En primer lloc, la reivindicació fonamental de la I Intifada era la de la independència, la llibertat. Per tant tothom podia lluitar junt, encara que, com és obvi, les diferències entre les classes existien, qui lluitava sobre tot eren els treballadors, els joves i les dones.

Aquesta II Intifada, en canvi, és contra el projecte polític imposat per Arafat, per Israel i per EUA. D'altra banda en la I Intifada la direcció palestina era fora de Palestina i el poble dins; ara la direcció és dins –l'ANP-. I a més,

ara la gent està molt més armada, de manera que l'estratègia canvia. De fet, en aquesta II Intifada hi ha tres estratègies diferents sobre el terreny: la de l'ANP, la dels Islamistes i la dels poders democràtics. Abans l'OAP era la plataforma de tothom contra l'ocupació, ara això no hi és i per tant la gent es troba tota sola en un xoc directe i dramàtic contra l'exèrcit israelià.

L'ANP podria enviar tota l'oposició a la clandestinitat, però aleshores esclatarien les contradiccions polítiques, és el moviment polític que duu els líders i no pas a la inversa. Davant d'aquesta situació em sembla que cal: primer, reduir les contradiccions dins de la societat palestina i evitar la guerra civil; i, segon, imposar les condicions a

Israel, aturar-la a cada pas que faci, demostrar a cada nou gir que la seva política no funciona. I la forma de fer-ho és combinant el moviment popular i la lluita armada.

Com veus el futur?

Si el context és el de la pau d'Israel i dels EUA aleshores se succeiran les Intifades l'una darrera l'altra. Si no és el món àrab qui pren el control d'ell mateix no hi haurà pau. No pas només a Palestina, sinó enlloc del món àrab, perquè la solidaritat existeix -no pas de Mubarak, ni del rei Abdalà- però aquesta solidaritat del món àrab és la nostra gran esperança.

L'elit sionista pensa que les noves generacions de palestins oblidaran quina és la seva terra d'origen, però això no és possible. No és possible la fi del conflicte mentre els palestins estiguin refugiats. Ara estem en una situació molt dolenta, però això no és res de nou, així estem des de la Naqda -la proclamació de l'Estat d'Israel. L'estratègia de Bush descriu la lluita com a terrorista.

A ningú no li agrada morir ni a ningú no li agrada veure morir israelians. Però qui és el responsable? Han mort molts líders palestins. La nova estratègia per a l'Orient Mitjà d'EUA és: 1. canviar els líders: Palestina, Iraq... -després li toca a Europa; 2. Destrucció massiva -a Israel no; 3. resoldre el conflicte Israel-Palestina a partir de les condicions israelianes; 4. "democratització" destruint la societat palestina com si el poble no pogués governar-se tot sol. Però el superpoder de Bush no pot controlar-ho tot. I a vosaltres, els internacionals que veniu a Palestina, vull dir-vos que el suport a la nostra lluita no és només una qüestió de solidaritat, sinó que heu d'utilitzar-la dins dels moviments progressius als vostres països, sobre tot quan la UE corre a fer tot el que Bush diu.

"Israel és el responsable dels atemptats suïcides. Jo no puc condemnar els palestins"

També vam voler conèixer les organitzacions d'esquerra israelianes que treballen en el marc de l'AIC. Vam fer aquesta entrevista a la Connie, a Jerusalem Oest.

Què és l'AIC?

L'AIC neix l'any 84 i és mixt, hi treballem palestins i israelians. Tenim una seu aquí a Jerusalem, on treballem 3 jueus i una palestina israeliana; i una a Betlem, als territoris ocupats, on treballen palestins i un jueu. L'any 87 el director de l'AIC va estar a la presó per "terrorisme". Ens pronunciem contra l'ocupació, que inclou els assentaments i Jerusalem Est. Estem dins de l'esquerra "radical" israeliana. Una de les activitats a què donem suport és al boicot als productes israelians –tots, no només als dels assentaments.

Com és l'oposició israeliana?

A Israel no hi ha oposició; hi ha unanimitat antiterrorista, l'obsessió per la seguretat. L'atur és del 12%, que és la taxa més alta de la història, el nivell de vida ha caigut un 20% en els últims dos anys, s'ha anunciat la deportació de 50.000 treballadors immigrants, ha crescut la violència domèstica... Tot i això hi ha un 60% de suport a Sharon, les enquestes diuen que hi ha un suport del 70% a l'atac de Gaza. És la doctrina del món contra nosaltres.

Quina repercussió ha tingut l'11 de setembre?

Amb l'11 de setembre el discurs d'EUA contra el terrorisme i l'islamisme ha crescut. Si EUA hagués fet parar Israel, Sharon s'hagués aturat, però, al contrari, s'ha amagat tot amb la croada antiterrorista.

Cap on du la política de Sharon?

L'objectiu de Sharon és expulsar tots els palestins. Necessita un estat palestí perquè si s'annexionessin els territoris es perdria la majoria de jueus a Israel. Tot i això el primer pas és carregar-se

Arafat, que està totalment deslegitimad; després cal una AP a les ordres de Sharon: és més fàcil quan és la policia palestina qui assassina el poble palestí.

Quin paper juga el Partit Laborista?

El seu Procés d'Oslo és una mentida. Amb ell s'ha doblat el nombre d'assentaments, han aparegut els check points, les bypass roads etc. En definitiva, es tractava de crear bantustans. Que governi el Likud o el PL és ben bé el mateix. Per exemple, els Alts del Golan són el mateix que la resta dels territoris ocupats, però la societat israeliana no els percep com a territoris ocupats perquè tots els assentaments són laboristes. Tant als Alts del Golan com a la Vall del Jordà els colons no són considerats com a tals per la societat israeliana perquè els laboristes són el cor del poble israelià, es consideren pioners, és el mite d'un desert buit per a un per a un poble jueu sense terra. Allà la destrucció i la deportació han estat tan bèsties que no hi ha una població hostil com a Gaza i Cisjordània.

Tot i això, abans de les eleccions els laboristes hauran de sortir del govern. Tenen el projecte de retirada unilateral dels territoris ocupats, és a dir, ignorant l'existència dels palestins. *Peace Now*, l'organització pacifista més important d'Israel, ha desaparegut amb la II Intifada. Durant el Procés d'Oslo no van escoltar els palestins quan deien que l'ocupació seguia. Aleshores era molt difícil criticar Oslo, però ara són incapaços d'explicar-se per què ha esclatat la II Intifada.

A l'abril del 2002 van aconseguir encara convocar una mani de 70.000 persones, la més gran que hi ha hagut mai a Israel contra l'ocupació, però el lema era "sortir dels territoris per Israel", això vol dir que els palestins continuen sense existir, diuen que cal la retirada, però per salvar Israel. Tot i això la situació als TPO és tan desastrosa que a curt termini la retirada suposaria una

millora de les condicions de vida dels palestins. Cal analitzar-ho amb un equilibri entre el curt i el llarg termini, és evident que la retirada unilateral no és la solució, però també que a curt termini podria ajudar molt; en canvi a llarg termini faria més difícil la lluita per l'existència palestina.

I aquesta "esquerra radical"?

Som 7 grups amb una importància molt gran de les dones perquè hi ha la *Coalició de Dones*. També hi ha els *refusnik* que es neguen a servir als territoris, que reben una oposició molt forta de la societat israeliana. La societat està molt militaritzada –aquí tothom porta pistola- el soldat fa un roll patriarcal, l'home que domina la dona. Els *refusnik* són molt importants dins de l'exèrcit i ajuden molt en la lluita. També hi ha les *Machsom-Watch*, són un grup fonamentalment de dones que observen els check points obertament al costat dels palestins. Són un grup molt petit i en general no aconsegueixen obrir els check points encara que de vegades aconsegueixen que disminueixi la violència contra els palestins, però sobre tot és molt important perquè per primera vegada són dones de 40-50 anys que s'enfronten als soldats i això és un xoc molt gros per a ells. L'exèrcit no està sotmès al control polític, en realitat l'exèrcit és el partit del règim.

I els àrabs israelians?

Teòricament hi ha igualtat entre ells i la resta d'israelians, però a la pràctica tenen papers diferents... per exemple els palestins de Jerusalem Est tenen passaport jordà. La seva situació és molt complicada, a més de l'apartheid de l'Estat d'Israel pateixen el menyspreu dels palestins dels territoris ocupats que els consideren traïdors. D'altra banda la seva situació és molt confosa, representen el 20% de la població d'Israel i tenen 20 diputats al Parlament, però molts d'ells voten partits sionistes, fins i tot de la dreta o ultraortodoxos.

Fins a quin punt patiu la repressió?

Qui la pateix són sobre tot els palestins, perquè pateixen una doble repressió: la de l'Autoritat Palestina i la d'Israel. El març passat l'exèrcit israelià va destruir els locals de les organitzacions palestines i amb els tocs de queda i tot això treballar s'ha fet impossible. Pels palestins és més fàcil denunciar Israel que l'ANP: l'ANP utilitza l'acusació de col.laboracionista per carregar-se a qui els molesti; per exemple, un palestí de Betselem. Una altra cosa és que hi ha col.laboracionistes palestins de veritat. En canvi, pel que fa a l'AIC, per exemple, tot i que tenim els telèfons punxats pel Mossad, l'exèrcit no gosaria entrar mai aquí, pel pes que tenim.

Què penses de l'ANP?

Oslo va generar esperança encara que era obvi que era un acord dolent. La transició va ser molt ràpida, sense que hi hagués una tradició democràtica als territoris. Això no justifica l'OAP però molts van defensar que encara no es podia criticar, que s'havia de donar un temps de gràcia. A més van reprimir els que van criticar-los. Malgrat tot hi ha grups a Palestina que volen una ANP democràtica. L'essència d'Oslo era, de fet, el paper de la policia palestina reprimint el poble palestí.

I l'islamisme?

El problema és que només els partits religiosos ofereixen una solució, l'ANP no aporta res, no existeix. Qui garanteix una ideologia diferenciada i també els recursos bàsics són els partits religiosos.

I els kamikazes?

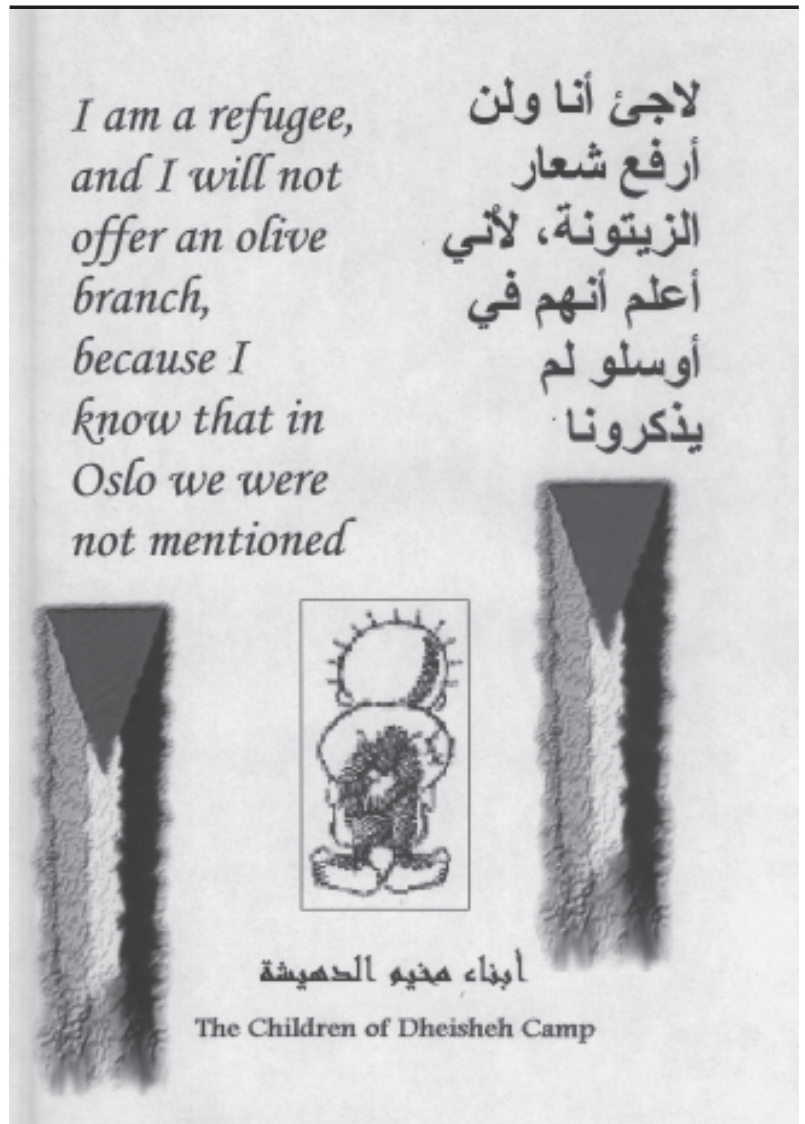
Cap israelià no és ningú per donar lliçons als palestins de quines són les formes de lluita que han d'utilitzar. L'única cosa rellevant és: per què existeixen els kamikazes? I és obvi que tota la responsabilitat és d'Israel.

Quina és la solució final?

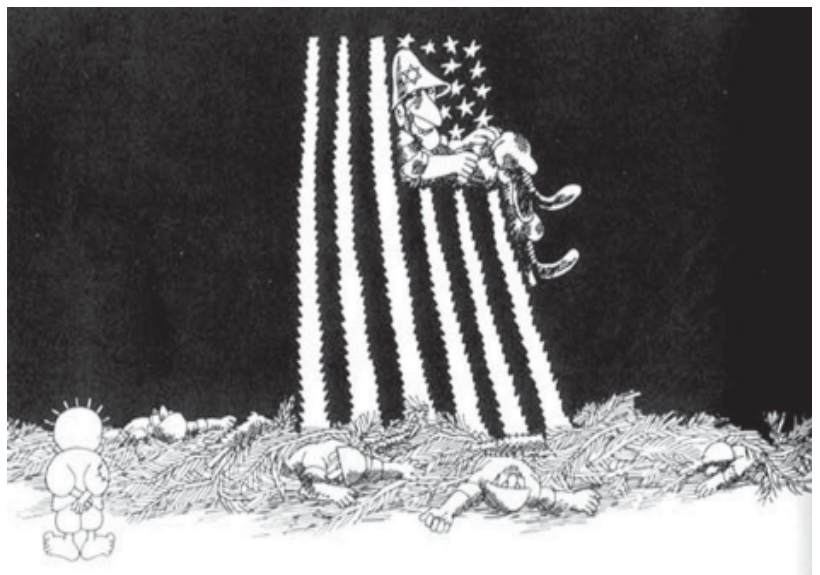
Personalment, perquè aquesta és només la meua opinió, penso que l'única sortida és la de crear un estat unificat, democràtic i laic, a tota Palestina.

Què et sembla que podem fer nosaltres?

S'ha d'aconseguir crear un contrapès dins de la Unió Europea i EUA a través de la pressió social.

Un jove refugiat del centre l'Ida del camp de Dheisheh, a Betlem, va enviar aquest cartell. "Sóc un refugiat i no donaré el ram d'olivera, perquè sé que a Oslo no se'ns va tenir en compte".

Organitzar la lluita des de baix

Comitès de Solidaritat amb Palestina

Durant el curs passat, es va fer una sèrie de conferències per diferents universitats i ateneus de Catalunya explicant el conflicte al Pròxim Orient; aquestes xerrades eren fetes per membres de So de Pau que havien viatjat a Palestina i militants de Lluita Internacionalista. A partir d'aquestes xerrades es van constituir a la Universitat Autònoma de Barcelona, a la Universitat de Barcelona i a Rubí els comitès de solidaritat amb Palestina.

Intentem difondre la causa del poble palestí i la seva situació a la gent, mitjançant exposicions de fotos, vídeo-fòrums, dinars populars, cafetades, festes, murals, etc. Però nosaltres també volem aprendre més, buscant informació, fent reunions i debatent sobre el tema.

A principis d'aquest curs hem tingut ja la sort de poder organitzar nosaltres mateixos xerrades fetes pels nostres companys de Lluita que van anar aquest agost a Palestina, i mica en mica s'ha anat afegint gent als comitès. També des dels comitès fem pressió per aconseguir que els rectors de les

nostres uni-versitats i l'ajuntament de Rubí es posicionin sobre el tema, i es va redactar un manifest unitari demanant la condemna per part d'aquests del genocidi que està portant a terme el govern sionista d'Israel contra el poble palestí. Aquest manifest aviat el farem arribar a la gent i demanar la seva firma per recolzar la causa.

Però durant aquest any estem

centrant els nostres actes a finançar un projecte: volem convidar a dos estudiants de Palestina per fer una roda de xerrades per tots els llocs possibles de Catalunya (universitats, ateneus, casals, escoles d'adults, instituts, associacions d'immigrants, etc.). Esperem que puguin venir

aquest curs, i que estiguin dues setmanes a casa nostra. Volem que

algú que viu la repressió a la seva pròpia pell ens expliqui com està realment la situació, com viuen el dia a dia els palestins/es l'ocupació i com resisteixen a ella. Tot i que, el nostre objectiu amb això, no és només donar a

conèixer la repressió de l'estat d'Israel sobre el poble palestí, sinó treure'n un compromís polític de ruptura amb el govern de Sharon per part del màxim d'institucions catalanes possible, i esperem que, amb l'ajuda d'aquests estudiants d'allà, aconseguir-ho.

La nostra activitat també està lligada a la lluita contra l'agressió nordamericana sobre l'Iraq, en tant que projecte de control imperialista sobre la zona, que contribueix també a l'avenç del "Gran Israel". Volem contribuir des dels llocs on som a impulsar un gran moviment de base per aturar la guerra.

Actualització

Testimonis assassinats

Aquesta és la resposta de Hawaida, coordinadora de l'ISM als territoris ocupats, al nostre escrit de solidaritat:

Gràcies per posar-vos en contacte amb nosaltres i per la vostra solidaritat. Els assassinats i agressions contra els nostres camarades també han aprofundit la nostra determinació per seguir lluitant per la Llibertat de Palestina i la fi de l'ocupació. Constantment redefinim les nostres estratègies i és segur que haurem de continuar fent-ho, davant el que sembla un atac sistemàtic i deliberat contra activistes per la pau, però seguirem endavant. Estem preparant una gran campanya aquest estiu i esperem portar més d'un miler d'internacionals a Palestina. Sisplau, mireu de venir si podeu. La campanya és de l'1 de juliol al 15 d'agost. Hi ha més informació a la nostra pàgina web www.palsolidarity.org

En solidaritat i lluita

Huwaida
13/4/2003

Israel vol evitar la presència internacional als territoris ocupats per silenciar la seva política d'ocupació i extermini del poble palestí. En el marc de la guerra d'Iraq, Sharon ha donat un pas més en la repressió: dos activistes internacionals han estat assassinats –i un ha resultat greument ferit– per l'exèrcit israelià, que els ha atacat deliberadament. Els tres

companys pertanyen a l'International Solidarity Movement, una organització formada per grups palestins i internacionals, amb la qual vam treballar quan vam fer el viatge a Palestina que expliquem en aquest monogràfic.

anava clarament identificat: es troba clínicament mort en un hospital israelià. El 5 d'abril Brian Avery va ser tirotejat per un soldat a Jenín: havia sortit al carrer durant el toc de queda perquè havia sentit trets a la ciutat. Li van disparar a la cara i necessitarà una reconstrucció facial per poder tornar a parlar.

Han donat la vida per defensar la llibertat d'un poble, amb els 2.600 palestins assassinats per soldats o colons israelians des de l'esclat de la Segona Intifada el setembre de 2000. **Per tots, el nostre homenatge. Fins la victòria sempre!**

Abril 2003

Rachel

Rachel Corrie, una activista nord-americana de 23 anys, va ser assassinada el 16 de març a Gaza, quan intentava aturar la demolició d'una casa palestina per part de l'exèrcit israelià. Va ser atropellada per una excavadora de nou tones, després de passar dues hores discutint amb el conductor: duia un megàfon a la mà i s'havia identificat clarament com pacifista, cosa que fa ridícula l'explicació oficial israeliana que es va tractar d'un accident. El 10 d'abril un soldat va disparar al clatell de Tom Hurndall, un activista britànic de 22 anys també a Gaza, quan intentava treure dues nenes palestines de la línia de foc. També

Pots subscriure't a la nostra revista mensual (a escollir versió en castellà o en català) enviant les teves dades a l'apartat de correu i fent l'ingrés per un any al compte corrent: **La Caixa 2100- 3459-38- 2100220515** (25 euros si te l'hem d'enviar per correu dins de l'Estat espanyol). La subscripció de lliurament en mà és de 17 euros i la podeu fer posant-vos en contacte amb qualsevol militant del grup.

Publicació mensual de Lluita Internacionalista. Dip. legal B-48673-2001
Lluita Internacionalista no es fa responsable de l'opinió expressada en els articles signats.

Aquí ens trobaràs

Ap. Correu 23036 CP - 08080 de Barcelona
Ap. Correu 206 CP- 17080 de Girona
Ap. Correu 92 CP-28320 de Madrid
e-mail: luchaint@telefonica.net
<http://personal.telefonica.terra.es/web/luchainternacionalista>

Lluita Internacionalista és una organització trotskista. El nostre objectiu és la revolució socialista, per acabar amb el capitalisme i construir el socialisme. Impulsem la lluita obrera i jove, i la democràcia obrera. Defensem el dret a l'autodeterminació dels pobles, que és negat per l'Estat Monàrquic, un règim que cal abolir. La nostra lluita és internacionalista: pretenem la reconstrucció de la IV Internacional. LI és secció simpatitzant de la Lliga Internacional dels Treballadors-Quarta Internacional (LIT-CI).

LI